БУХЫ ОРОНУУДАЙ ПРОЛЕТАРИНАР, НЭГЭДЭГТЫ!

Бурят-Монголой ҮНЭН

КПСС-эй Бурят-Монголой обкомой, БМАССР-эй Верховно Соведэй, КПСС-эй Улан-Удын горкомой орган.

№ 36 (6471)
ФЕВРАЛИИН 20
ПЯТНИЦА
1953 он

Сэн 20 мүнгэн.

МҮНӨӨДЭРЭЙ НОМЕРТО:

МОДО БЭЛЭДХЭЛЭЙ СЕЗОННО ТҮСЭБЫЕ ЗААБОЛ ДҮҮРГЭХЭ

Модо бэлэдхэлэй намар-үбэлэй сезонно түсэб дүүргэхэ шиидхэхы үе ерэбэ. Манай республикын ой модоной промышленностиин хүдэлмэрилэгшэд түрэл партиингаа болон арадайнгаа үмэнэ угаа ехэ харюусалгатай байһанаа мэдэрээд, арадайнгаа ажахые модоор хүсэд хангахын тула бүхы хүсэ шадалаа элсүүлнэ.

Республика соохи түрүү ябаһан Эрийскэ леспромхозой коллектив модо бэлэдхэлэй сезонно түсэбые болзорһоонь урид дүүргэхын тула социалистическэ мүрысөө үргэнөөр дэлгэрүүлхэ гэһэн уряатайгаар үнгэрэгшэ жэлэй ноябрьда республикын бүхы модошодто хандаһан юм.

Мүнөө тэдэнэр техникые зүбөөр ашаглаһанай, хүдэлмэришэдэй ажалай бүтээсые дээшэлүүлһэнэй ашаар абаһан уялгаяа нэрэтэй түрэтэйгөөр дүүргэжэ байна.

Түсэбөө болзорһоонь урид дүүргэхын түлөө дэлгэрһэн мүрысөөнэй ашаар Хандагатайн, Байгалай, Баруун-Тэрбагатайн леспромхозууд энэ оной январь, февраль һарада хүдэлмэреэ нилээд һайжаруулаа.

Гэхэ зуура, түрүү леспромхозуудай хэды һайнаар ажаллабашье, модо бэлэдхэлэй сезонно түсэбэй дүүргэлтэ бүхы «Бурмонголлес» трестын системэдэ тон хангалтагүй байһаар. Илангаяа барилгын модо бэлэдхэхэ түсэб бүришье муугаар дүүргэгдэнэ. «Бурмонголлес» трестын предприятинууд февралиин 10-най мэдээгээр модо бэлэдхэхэ түсэбөө [illegible]5 процент, модо шэрэхэ түсэбөө гүйцэдоо 48 процент дүүргэһэн байна юм. Ушар иимэһээ Бурят-Монголой модо бэлэдхэгшэд гүрэндөө хэдэн мянган кубометр модо дутуу [illegible]һэн байна.

Модо бэлэдхэлгэдэ яахадаа иимэ байдал тохёолдооб гэхэдэ, зарим предприятинуудай хүтэлбэрилэгшэд ажалые муугаар эмхидхэнэ, автомашинанууд болон механизмуудые хангалтагүйгөөр ашаглана, ажалай бүтээсэ бага, мүн технологическа ба ажалай журам саг үргэлжэ эбдэгдэжэ ябадалтай эбсэнэ.

Иимэ хангалтагүй байдалые Шулуутайн леспромхозой жэшээ дээрэ харуулжа болохо байна. Мүнөө үсын шэнэ техникээр болон мэргэжэлтэй кадрнуудаар хүсэд хангагдаһан энэ леспромхоз модо бэлэдхэхэ графигаа гансашье дүүргэхэ бэшэ, харин нилээд үлүүлэн дүүргэхэ арга боломжотой байгаа. Теэд, түрүүн байһан директор нүхэр Шостак гэгшын уялгадаа хайша хэрэгээр хандаһанай гэмээр тус леспромхоз түсэбөө хододоо дүүргэдэггүй байгаа.

Сэлэнгын леспромхоз модо бэлэдхэхэ сезонно түсэбөө бүришье муугаар дүүргэнэ. Февралиин 10-най мэдээгээр энэ леспромхоз модо бэлэдхэхэ түсэбөө арай гэжэ [illegible] процент, модо шэрэхэ түсэбөө [illegible] процент дүүргээ. Энэ предприятиин директор нүхэр Воробьев, директорые политическэ талаар орлогшо нүхэр Заварухин даалгагдаһан ажалдаа ёһо тэдыгээр, албан хойрогоор хандадаг тула механизмуудые хүсэд ашагладаггүй, хүдэлмэришэд болон колхозниугуудта ажалай зохихо услови байгуулаагүй байһанайнгаа түлөө нэгэнтэбэшэ шанга шүүмжэлэлдэ ороһон байха юм. Теэд, тэдэнэр ажалаа һайжаруулхабди гэжэ хооһоор найдуулаад лэ, мүнөөшье болотор юундэ хүрөөгүй.

«Бурмонголлес» трест, түбхын түрүүндэ тэрэнэй эрхилэгшэ нүхэр Шатилов, леспромхоз бүхэнэй хүдэлмэрие хүсэд мэдэнгүйгөөр, халирхайгаар хүтэлбэрилнэ, гээгдэжэ байһан предприятинуудта зохихо туһаламжа үзүүлнэгүй, түсэбэй дүүргэлтые хойшо татаһан зэмтэндэ ямаршье хэмжээ абанагүй гэжэ тэмдэглэхэ шухала.

Ой модоной предприятинуудтай аймагуудтахи партиин айкомууд болон аймгүйсэдкомууд леспромхозуудые мүн лэ хангалтагүйгөөр хүтэлбэрилнэ гэжэ тэмдэглэхэ хэрэгтэй. Жэшээнь, Хориин айкомой секретарь нүхэр Санжиев, аймгүйсэдкомой түрүүлэгшэ нүхэр Рудаков леспромхозуудта анхаралаа хүсэд хандуулнагүй, модо бэлэдхэлэй участогуудта хүдэлмэрилдэг модошодой дунда ниитэ-политическэ хүдэлмэри ябуулха ба ажалай эмхидхэл һайжаруулха хэрэгтэнь леспромхозуудай хүдэлмэрилэгшэд болон партийна организацинуудта туһалнагүй. Хэтэрхэдээ, тэдэнэр колхозниугуудые түсэбэй ёһоор, модо бэлэдхэлдэ мүнөөшье болотор гаргаагүй байха юм. Эдэ бүхы шалтагаануудһаа боложо энэ аймагай Хориин ба Хандагайн леспромхозууд модо бэлэдхэлэй сезонно түсэбөө дүүргэхэ талаар ехэ гээгдэлтэй байна.

Республикын ой модоной промышленностиин иимэ гээгдэлые саашадаа тэсэжэ болохогүй.

Эрийскэ ба Хандагатайн леспромхозуудай коллективүүд, мүн эндэ ажаллажа байгаа Заиграйн, Бичурын ба Зэдын аймагуудай колхозниугууд модо бэлэдхэлэй темпые эрид хурдадхаха зорилготойгоор дээшэлүүлэгдэһэн социалистическэ уялгануудые абаад, сезонно түсэбые заатагүй дүүргэхын тула февралиин 20-һоо мартын 20 болотор стахановска һара үнгэргэхэ гэһэн уряалтайгаар республикын бүхы модошодто хандаба. Мүн манай газетын мүнөөдэрэй номерто Итанцын леспромхоздо хүдэлжэ байгаа Кабанскын аймагай колхозниугуудай социалистическэ уялганууд толилогдоно.

Энэ һайшаалтай үүсхэлые партиин Областной Комитет дэмжээд, февралиин 20-һоо республикын бүхы леспромхозуудта стахановска һара соносхохо гэжэ шиидхэһэн байна.

Модо бэлэдхэлэй сезонно түсэб дүүргэхэ зорилготойгоор соносхогдоһон стахановска һарые амжалтатайгаар үнгэргэхын тула түбхын түрүүндэ гүрэнэй түсэб болзор соонь дүүргэхэ хэрэгтэ трестын, леспромхозуудай, лесоучастогуудай хүтэлбэрилэгшэдэй ба мастернуудай харюусалгые дээшэлүүлхэ, тэдэнэй журамые эрид һайжаруулха шухала.

Стахановска һарын түрүүшын үдэрһөө эхилэн леспромхозуудай баян техникые гүйсэдөөр хэрэглэжэ, ажалай журамые эрид һайжаруулан, модо бэлэдхэл дээрэ үйлэдбэриин түсэбые дээшэлүүлхэ гээшэ ой модоной предприятинуудай хүтэлбэрилэгшэдэй шангин уялга болоно.

Леспромхозуудай директорнүүдые политическэ талаар орлогшонор, партийна болон профсоюзна организацинууд, түрүү леспромхозуудай жэшээгээр, участогууд, цехүүд болон бригадануудай хоорондо социалистическэ мүрысөө эмхидхэхэ, түсэбые дүүргэхэ хэрэгтэ хүдэлмэришэн бүхэнэй харюусалгые дээшэлүүлхэ, ажалай түрүү методые бүхы хэмжээгээр дэмжэхэ ба үйлэдбэридэ нэбтэрүүлхэ уялгатай.

Партийна болон профсоюзна организацинууд модо бэлэдхэлэй сезонно түсэбые амжалтатайгаар дүүргэхын түлөө хүдэлмэришэдэй дунда ябуулагдаха культурно-гэгээрэлэй хүдэлмэрие хэзээ хэзээнэйхиһээ эршэмтэйгээр һайжаруулха ёһотой.

Манай республикын ой модоной предприятинуудта модо бэлэдхэлэй түсэбые дүүргэхэ бүхы арга боломжонууд бии. Үдэр бүри ургажа байһан арадай ажахые барилгын шухала модоор саг болзортонь, дүүрэнээр хангаха гээшэ республикын модошодой ба модо бэлэдхэл дээрэ ажаллажа байһан колхозниугуудай нэрэ хүндын хэрэг болоно.

Зоригто ажалаараа шалгарһан стахановец

Бадмацырен Дашидондоков 17 наһатайдаа паровозо-вагонно заводто ажаллахаяа ерэһэн юм. Яруунын аймагай Эгэтэ нютагһаа хүбүүгээ город эльгээхэ зуураа тэрээнэй эхэ нигэжэ захяа һэн:

—Һайнаар ябажа һурыш даа. Колхоздоо ажаллаһандал адли заводто һайнаар лэ ажаллаарай.

...Уужам ехэ залнуудтай, элдэб хүсэтэ түхеэрэлгэнүүдые тодхоһон заводой корпус... хайшаашье харахадань элдэб түхэлэй орёо оньһото машинанууд хүдэлнэ.

Шэрэм шудхагшын мэргэжэл Бадмацырениие ехэ һонирхуулаа һэн. Тиигээд, шэрэм шудхалгын цехтэ орожо, ажалда абахые гүйба. Цехын хүтэлбэрилэгшэд тэрээниие хүндэтэйгөөр хүлеэжэ абаха зуураа, формовщигой уялга даалгаһан байгаа. Бадмацырен энэ цехтэ олон жэл оролдосо ехэтэйгээр хүдэлмэрилжэ, өөрынгөө мэргэжэлые эрхим гэгшээр шудалжа, заводой түрүүшүүлэй нэгэн болоо. Нэгэтэ тэрээниие цехын начальник дуудаад:

— Бадмацырен, ши һайнаар, оролдосотойгоор ажалланаш. Тиимэһээ шамайе, бригадираар томилхо гэжэ шиидээбди. Юун гэжэ һананаш?

Бадмацырен шадабаряа мэдэхэ байжа зүбшөөгөө һэн.

Иигэжэ тэрээниие дэбжүүлхэдээ цехын хүтэлбэрилэгшэд алдуу хээгүй юм. Бадмацырен Дашидондоковой хүтэлбэрилдэг бригада үйлэдбэриингөө программые ходо үлүүлэн дүүргэдэг, эрхим шанартай продукци үйлэдбэрилдэг болоо.

Заводойнгоо ургахатай хамта Бадмацырен Ешеевич Дашидондоков ургалсан, өөрынгөө олоһон мэргэжэлые саашадань нарижуулна, орёо оньһото техникые бүри гүнзэгыгөөр шудална.

Бадма Дашидондоковой габьяата ажалые советскэ правительство үндэрөөр сэгнэбэ. Тэрэ Ажалай Улаан тугай ордендо хүртэбэ. Тиихэдэ, ССР Союзай зам харилсаанай министерство «Сталинска уряалай ударник» гэжэ значогоор хоёр дахин шагнаа һэн.

Шэрэм шудхалгын цехын коллективэй гэшүүдэй һунгуулиин урда тээхи хамтын суглаан Бадмацырен Ешеевич Дашидондоковые ажалшадай депутадуудай городской Соведэй депутадта кандидадаар нэгэн дуугаар дэбжүүлһэн байна. Нүхэр Дашидондоков энээнэй урда тээхи зарлалгада тус Соведэй депутадаар ябахадаа, тэдэнэй этигэл найдабарине нэрэтэй түрэтэйгөөр дүүргэһэн байгаа.

И. Петров.

Итанцын леспромхоздо модо бэлэдхэлдэ хүдэлмэрилдэг Кабанскын аймагай колхозниугуудай СОЦИАЛИСТИЧЕСКЭ УЯЛГАНУУД

Барилгын модо оронд омнай улам ехэ хэрэгтэй боложо байһые харадаа абажа, Советскэ Союзай Коммунистическэ партиин XIX съездын түүхэтэ шиидхэбэринүүдые бэелүүлэн, Кабанскын аймагай колхозуудай колхозниугууд бидэнэр стахановска һарын вахтада жагсаад, иимэ уялгануудые даажа абанабди:

1. Намар-үбэлэй сагта модо бэлэдхэхэ гүрэнэй түсэбые бүхы хүдэлмэринүүдээр 1953 оной мартын 10 хүрэтэр дүүргэхэ, түсэбһөө гадуур 10 мянган кубометр модо бэлэдхэхэ ба 10 мянган кубометр шэрэхэ.

«Победа» колхозой колхозниугууд модо бэлэдхэлэй түсэбые февралиин 22 хүрэтэр дүүргэхэ, түсэбһөө гадуур 2 мянган кубометр шэрэхэ ба 1500 кубометр модо бэлэдхэхэ гэһэн уялга абаа.

«Байкал» колхозой колхозниугууд түсэбһөө гадуур 1500 кубометр модо шэрэхэ гэһэн уялга абаба.

Ворошиловай нэрэмжэтэ колхозой колхозниугууд түсэбһөө гадуур 1500 кубометр модо бэлэдхэхэ гэһэн уялга абаба.

Твороговско сельсоведэй Кировэй нэрэмжэтэ колхозой колхозниугууд түсэбөө энэ оной февралиин 22 хүрэтэр дүүргэхэ, түсэбһөө гадуур 3 мянган кубометр модо шэрэхэ ба 1000 кубометр модо бэлэдхэхэ гэһэн уялга абаа.

2. Хүдэлмэриин үдэрые дүүрэн ашаглажа, ажалай түрүү арга методуудые хэрэглэжэ, модо бэлэдхэлдэ хүдэлмэрилдэг колхозниугуудай ажалай бүтээсые 115 процент хүрэтэр дээшэлүүлхэ.

Модо бэлэдхэлэй хүдэлмэри хэдэг бүхы колхозниугуудые ба республикын ой модоной промышленностиин хүдэлмэрилэгшэдые манай жэшээ дахахыень уряалнабди.

Социалистическэ эдэ уялганууд аймагай модо бэлэдхэлэй бригадануудай суглаанууд, бригадирнуудай ба колхозуудай түрүүлэгшэнэрэй зүблөөн дээрэ зүбшэн хэлсэгдэжэ абтаба.

Советскэ Армиин ба Далайн-Сэрэгэй Флодой үдэрэй урда тээ

Советскэ Армиин ба Далайн-Сэрэгэй Флодой 35-дахи жэлэй ойдо бэлэдхэл ороной бүхы городуудта ба тосхонуудта дэлгэрээ.

Приморьеын предприятинууд, эмхи зургаануудта, Номгон далайн флодой корабльнуудта олон мянган агитаторнууд советскэ арадай дайшалхы революционно заншалнууд, Советскэ Армиин ба Далайн-Сэрэгэй Флодой түүхэ ба тэдэниие эмхидхэгшэ—В. И. Ленин, И. В. Сталин тухай хөөрэлдөөнүүд болон элидхэлнүүдые хэнэ. ДОСААФ-ай ба спортивна обществонуудай организацинууд алдарта ойдо зорюулан буудалгын ба саһын мүрысөөнүүдые, агитпоходуудые үнгэргэнэ. Алдарта ойн хүндэлэлдэ «Шахтер» гэжэ спортивна обществын мотоциклистнууд урда Приморьеын хүдэлмэришэнэй тосхонуудаар мянган километр ябаба.

Киргизиин городууд ба тосхонуудта ДОСААФ-ай гэшүүд—хүдэлмэришэдэй, колхозниугуудай, студентнүүдэй республиканска заочно буудалгын мүрысөөн эхилээ. Советскэ Армида зорюулагдаһан выставкэнүүд Фрунзе городой библиотекэнүүдтэ нээгдэжэ, литературна вечернүүд эмхидхэгдэнэ.

Рязанска областьдо Советскэ Армиин үдэрэй хүндэлэлдэ санын ехэ поход эхилбэ. Походто хабаадагшад 350 километр ябаха юм. Тэдэнэр ябаха замдаа героическа Советскэ Арми ба Далайн-Сэрэгэй Флот тухай хөөрэлдөөнүүдые колхозуудта үнгэргэхэ байна. Ряжска районой Поплевино тосхоной уншалгын байшанда һонирхолтой выставкэ нээгдээ. Тэрээндэ граждански дайнда ба Эсэгэ ороноо хамгаалгын Агуу ехэ дайнда хабаадагшадые, Советскэ Армиин алдарта замые харуулһан фотозурагууд ба плакадууд харуулагдана.

МИНСК. Белоруссиин предприятинууд, эмхи зургаанууд, колхозууд ба совхозуудта Советскэ Армиин ба Далайн-Сэрэгэй Флодой 35-дахи жэлэй ойдо зорюулагдаһан лекцинүүд ба хөөрэлдөөнүүд үнгэргэгдэнэ. Элидхэлшэд ба агитаторнууд советскэ гүрэнэй Зэбсэгтэ Хүсэнүүдые эмхидхэгшэ В. И. Ленин, И. В. Сталин тухай, Эсэгэ ороноо хамгаалгын Агуу ехэ дайнай фронтнууд дээрэ Советскэ Армиин сэрэгшэдэй харуулһан героическа габьяанууд тухай хөөрэнэ.

Эсэгэ ороноо хамгаалгын Агуу ехэ дайнай белорусска музей харагшадай тоо улам олошорно. Эндэ 1941 оной июньскэ үдэрнүүдтэ Брестскэ хэрэмые советскэ сэрэгшэдэй баатарлигаар хамгаалһан тухай харуулһан шэнэ экспонадууд табигданхай.

Индиин посол К. П. Ш. Менон И. В. Сталинтай уулзаба

Индиин посол К. П. Ш. Менон СССР-эй Министрнүүдэй Соведэй Түрүүлэгшэ И. В. Сталинтай энэ оной февралиин 17-до уулзаба.

СССР-эй Гадаадын Хэрэгүүдэй Министрын Орлогшо Я. А. Малик уулзалга дээрэ байлсаба.

Эб найрамдалай Бухэиндийскэ Соведэй Түрүүлэгшэ д-р Сайфуддин Китчлу нүхэр И. В. Сталинтай уулзаба

Нүхэр И. В. Сталин эб найрамдалай Бухэиндийскэ Соведэй Түрүүлэгшэ д-р Сайфуддин Китчлутай февралиин 17-до хөөрэлдэбэ.

(ТАСС).

М О Д О Б Э Л Э Д Х Э Л Д Э Э Р Э

Гээгдэлээ дары усадхаха

Хандагайн леспромхоз (директорынь нүхэр Н. А. Корягина) модо бэлэдхэлэй сезонно түсэбые дүүргэхэһээ гадна, үлүүлэн дүүргэхээр хэдышье арга боломжонуудтай. Юуб гэхэдэ, тус леспромхоз машина зэмсэгүүдээр, мэргэжэлтэй кадрова ба сезонно хүдэлмэришэдөөр хүсэд хангагданхай.

Тиигэбэшье, тус леспромхоз модо бэлэдхэхэ 1952 оной түсэбые дүүргээгүй, мүн энэ январь һарын түсэбые алишье талаарнь баһал дүүргээгүй байха юм. Юун дээрэһээ энэ леспромхоз гээгдэлдэ ороoб гэхэдэ, эндэ түбхын түрүүндэ механизмуудые муугаар ашаглана, модо бэлэдхэлэй участогуудта ажалай эмхидхэл тон һула байна.

Жэшээлхэдэ, 60 автомашинануудай 35—36-нь хүдэлмэрилнэ. Модо таллуулдаг тракторнуудай зариманиинь бүтээсэ багатайгаар хүдэлгэгдэнэ.

Леспромхозой дирекци модо бэлэдхэлэй участогуудай хүдэлмэриие саг соонь хинан шалгадаггүй, тэдэнэй начальнигуудта бүхы хүдэлмэреэ найдажархёод лэ байдаг заншалтай. Теэд, участогуудынь муугаар хүдэлмэрилнэ. Жэшээнь, нүхэр Волковой хүтэлбэрилдэг Нарин гэжэ модо бэлэдхэлэй участок январь һарын түсэбые отололгоор 88 процент, шэрэлгээр 63,9 процент, таллуулгаар 68 процент дүүргэһэн байна. Мүн тэрэшэлэн, нүхэр Поплевинэй хүтэлбэрилдэг Хандагайн модо бэлэдхэлэй участок январь һарынгаа түсэбые отололгоор минил 48 процент, шэрэлгээр 65 процент, таллуулгаар 47 процент дүүргэһэн байха юм. Эдэ участогууд февраль һарынишье графигые дүүргэнэгүй. Эдэ участогуудта гэшүүһэ сэбэрлэгшэдэй ба галдагшадай ажалые муугаар эмхидхэһэнһээ боложо, тэдэнэр нормоёо дүүргэнэгүй. Тиихэдэнь нүүдэл электростанцинуудые байлгажа, хүнүүдыень гэшүүһэ сэбэрлэлгэдэ ябуулна. Автомашинануудай хододоо эбдэржэ, заһабарида ороходо гү, али тэдэнэй муугаар ябадаг тула модо ашаалагшадай үдэртөө машина хүлеэ хүлеэһээр, хүдэлмэригүй минил байгаад лэ үнгэрдэг баримтанууд али олон үзэгдэдэг.

Ажалаа муугаар эмхидхэһэн баримтанууд бэшэшье участогуудта үзэгдэдэг. Теэд, леспромхозой хүтэлбэрилэгшэд, инженерно-техническэ мэргэжэлтэд участогуудай ажалые һайнаар эмхидхэхэ, ажалай бүтээсые дээшэлүүлхэ хэрэгтэ ёһото туһаламжа үзүүлнэгүй.

Леспромхозой директорые политическэ талаар орлогшо нүхэр Григорьев, партийна организациин секретарь нүхэр Кудряшев хүдэлмэришэдэй дунда ниитэ-политическэ хүдэлмэри тон һулаар эмхидхэнэ. Тус леспромхоздо хамта дээрээ 52 агитатор бии гэжэ тоологдодог. Теэд, тэдэнэрэй олонхинь агитационно хүдэлмэридэ мүнөө болотор хабаадаагүй байна. Партийна организациин зүгһөө агитаторнуудта ёһотой һайн туһаламжа үзүүлэгдэнэгүй. Леспромхозой модо бэлэдхэлэй участогуудта мүн культурно-тэгээрэлэй хүдэлмэри муугаар табигданхай. Жэшээнь, Хандагайн модо бэлэдхэлэй участогта уншалгын байшан, библиотекэ бии аад, түлеэгүй дээрэһээ хаалгатай байдаг.

Хандагайн леспромхоздо һайнаар хүдэлмэрилдэг хүдэлмэришэд олон бии. Жэшээлхэдэ, нүхэр Федоровой хүтэлбэрилдэг мастерска участогта тракторнстнууд Эрдынеев, Борисов, мүн олон электрохюрөөшэдшье үдэр бүриингөө нормые үлүүлэн дүүргэдэг байха юм. Теэд, леспромхозой хүтэлбэрилэгшэд, инженерно-техническэ мэргэжэлтэд, партийна болон профсоюзна организацинууд түрүүшүүлэй дүй дуршалые бүхы участогуудта нэбтэрүүлхын түлөө оролдолго гарганагүй.

Хандагайн леспромхозой коллектив эдэ бүхы дутагдалнуудаа усадхажа, модо бэлэдхэлэй сезонно түсэбые саг болзортонь дүүргэхын тула үнгэргэгдэхэеэ байгаа стахановска һарын түрүүшын үдэрһөө эхилэн бүтээсэ ехэтэйгээр, эмхитэй һайнаар ажаллаха зорилготой.

П. Содбоев.

Модо ашаалагшадай амжалта

Шулуутайн леспромхоздо модо бэлэдхэлдэ ерэһэн Мухаршэбэрэй аймагай Ленинэй нэрэмжэтэ колхозой гэшүүд түрүүшынгээ үдэрһөө эхилээд бүтээсэ ехэтэйгээр ажаллана.

Ажалшадай депутадуудай нютагай Соведүүдтэ һунгаха һунгалтануудай хүндэлэлдэ стахановска вахтада жагсаһан нүхэр Варфоломеевэй модо ашаалагшадай бригада үдэрэйнгөө нормые 150 — 180 процент хүрэтэр дүүргэнэ. Тус бригадын 6 хүн автомашинада модо ашаалдаг, 4-ниинь автомашинаһаа модо буулгадаг юм. Тэдэнэр тус бүридөө нормын ёһоор 8 кубометрын оронд 12—14 кубометр модо ашаалдаг, буулгадаг болоо. Энээнэй ашаар автомашинанууд нэгэ рейс үлүү хэжэ, модо шэрэхэ түсэбөө үлүүлэн дүүргэнэ.

Модо тээхэ, буулгаха ажал зүбөөр эмхидхэгдэжэ, энэ үедэ автомашинанууд 25 минутын орондо 10—15 минута баригдана.

Теэд, тус участогай (начальнигынь нүхэр Шелехов) модо отологшодой обор нобшоор хүдэлмэрилдэг дээрэһээ модо ашаалагшад заримдаа ажаллангүй байжа, үнэтэ сагаа дэмы гээнэ. Энэ дутагдалнуудаа участогай начальник нүхэр Шелехов дары усадхаха ёһотой.

В. Тарабаев.

ХУДӨӨ АЖАХЫН ХУДЭЛМЭРИЛЭГШЭДЭЙ

Партиин XIX съездын шиидхэбэринүүдые бэелүүлэн,

Һаяхан үнгэрһэн хүдөө ажахын хүдэлмэрилэгшэдэй зүблөөн дээрэ „Хүдөө ажахын жэлэй дүнгүүд, 1953 ондо колхозууд болон МТС-үүдэй зорилгонууд тухай" КПСС-эй обкомой секретарь А. У. Хахалов элидхэл хэлээ. Энэ асуудалаар олон хүнүүд үгэ хэлэһэн байна. Тэдэнэй зариманайнь хэлэһэн үгые дооро толилнобди

Һайн үүлтэрэй хонидые үсхэбэрилхэ

Н. МЕЛЬНИКОВ, Боргойн племенной хонинной совхозой директор

Хонин ажал республикын малажалай нилээд ехэ хубиие эзэлнэ. Гэбэшье, мүнөө дээрээ хонидоймнай олонхиинь нютагай үүлтэрэй, ашаг шэмээр тон бага байха юм. Тиимэһээ хонидой үүлтэрые һайжаруулхын түлөө племенной хүдэлмэри үргэнөөр ябуулагдаха ёһотой.

Манай совхоз 1948 онһоо нарин ба нарибтар нооһотой үүлтэрэй хонидые үсхэбэрилдэг болоо. Метизацилгын хүдэлмэри саг үргэлжэ ябуулһанай эсэстэ нютагай үүлтэрэй хонид саашадаа нарин ба нарибтар нооһотой үүлтэрэй хонидоор сүм һэлгэгдэхэ юм. Үнгэрэгшэ 1952 ондо нүхэд Цыбенов, Норбоев, Батодоржиев, Дурнов болон бусадай даадаг отарнуудхид хониндоо нооһо һураггүй ехээр хайшалһан байна. Зарим хонидһоо 5—6,5 килограмм ноохон хайшалагдаа.

Манай племсовхоз һайн үүлтэрэй хонидоор республикын колхозуудые хангаха үүргэтэй юм. Энэ зорилгоёо бидэ үшөөл хүсэд дүүргэжэ шаданагүйбди. Байгша ондо энэ дутагдалаа эрхэбэшэ усадхаха байһамнай лабтай. 1953 оной хугасаа соо нарин нооһотой үүлтэрэй 300, нарибтар нооһотой үүлтэрэй 300 хони колхозуудта худалдаха байнабди.

Хониной үүлтэр һайжаруулхаяа, һайн ноохо хайшалхаяа үнэхөөрөө һанаа юм һаа, тэжээлэй бата бэхи база байгуулха, хонидые элдэб янзын тэжээлээр бүрин хангаха хэрэгтэй. Хонидто һайхан үбһэ ба силос гэхэ мэтэ тэжээл элдюулхэ шухала. Гэхэтэй хамта, ганцахан хээрын сабшалаһаа хураагдаһан үбһөөр совхоз ба колхозуудай хонин һүрэгые тэжээлээр хангажа шадахагүй байна. Нийтын адуу малые һайн шанартай тэжээлээр хангахын тула полевой болон фермэ шадарай севооборотуудай полинууд дээрэ люцернэ, житняк гэхэ мэтын һайн шанартай ногоонуудые ехээр таридаг болохо ёһотойбди. Энэ хадаа социалистическэ газартаряалангай культурые дээшэлүүлгэдэ онсо шухала удхашанартай байхаһаа гадна, малые тэжээлээр хангалгада ехэ үүргэтэй байха болоно.

Теэд мүнөө дээрээ энэ талаар ехэ дутагдалтайбди. Манай республика дотор үрһэнэй ажахынууд, ногоо таридаг тусгааршье ажахынууд яһала бии. Теэд тэдэнэр өөһэдынгөө зорилгонуудые үшөөл дүүргэжэ шаданагүй, ногооной үрһэ хүрэнгөөр республикын колхозууд ба совхозуудые хангахаһаа байтагай өөһэдыгөөшье хүсэд ханганагүй. Энэ хадаа республика дотор ногоо тарилгата севооборотуудай мүнөө хүрэтэр бии болгогдоогүй байһанай гол шалтагаан болоно. Имагтал тэдэ ажахынуудай муугаар хүдэлмэрилдэг байһанай гэмээр бидэнэр, манай совхозойхид, хээрын люцерниин ба житнягай үрһэ гараараа суглуулжа тариха баатай болонобди. Ногоо тарилга хадаа манай республикын хүдөө ажахыда үшөө шиидхэгдээдүй асуудалнуудай нэгэн гээшэ.

Гадна, үбһэнэй шанарые һайжаруулхын тула сабшалга хуряалга хоёрые нэгэ доро ябуулдаг болохо гэһэн дурадхал оруулнаб. Энэ аргаар ганцашье үбһэнэй шанар һайжаруулагдаха бэшэ, тэжээл бэлэдхэлэй хүдэлмэри хурдадхагдаха байна. Нёдондо 2 мянган гектар үбһэ иимэ аргаар хуряажа, тэрэнэй үлүү һайн байһыень өөһэдынгөө бодото хүдэлмэри дээрэһээ мэдэһэн байнабди.

Техникэ—хүдөө ажахые хүгжөөлгын эшэ үндэһэн

Л. ПЕТИНОВ, Зэдын аймагай Үшөөтэйн МТС-эй директор

«Колхозуудта машинно-тракторна станцинуудай эмхидхэхы үүргые шангадхаха, хүдөө ажахын культурануудай ургасын ба валовой суглуулбариин талаар түсэбүүдые дүүргэхын түлөө, малажал хүгжөөхын түлөө МТС-үүдэй харюусалгые дээшэлүүлхэ хэрэгтэй» гэжэ Г. М. Маленков партиин XIX түүхэтэ съезд дээрэ хэһэн элидхэл соогоо онсо тэмдэглээ һэн. Үнэхөөрөөшье механизацилгые бүхы хэмжээгээр үргэдхэнгүйгөөр мүнөө үедэ хүдөө ажахые амжалтатайгаар хүгжөөхын аргагүй. Таряанай валовой ургасые, малажалай продукциие хэдэн дахинаар дээшэлүүлхэ, тиигэжэ промышленностиин ба ажалшадай эрилтые хангаха гэһэн зорилго хүдөө ажахын урда шэнэ табанжэлэй түсэбөөр табигдаһан байна. Энэ эрилтые хангахын тула ажалые механизацилга саашадань хүгжөөхэ хэрэгтэй.

Энээн тухай хүсэд ойлгоһон манай МТС-эй механизаторнууд харьяата колхозуудайнгаа хүдөө ажахын хүдэлмэринүүдые шадаал һаа ехээр механизацилха гэжэ оролдодог. Үнгэрэгшэ 1952 ондо харьяата 6 колхозойнгоо полевой хүдэлмэринүүдые бүхыдэнь шахуу машинаар хэжэ, энэ талаар табанжэлэй түсэбөөр хараалагдаһан показательнуудые түйлаһан байнабди. Нёдондо республикын МТС-үүдэй хоорондо дэлгэрһэн социалистическэ мүрысөөндэ эдэбхитэйгээр оролсожо, манай МТС тракторна хүдэлмэриин жэлэй түсэбые 111 процент, тэрэ тоодо орооһото культурануудые хуряаха даалгабаря 117 процент дүүргэһэн, тракторна хүдэлмэринүүдэй өөрынь үнэ 2,3 процент хямдаруулһан байха юм. Тиихэдэ нүхэр Халимовай хүтэлбэрилдэг тракторна бригада хүдэлмэриин жэлэй түсэбые 129 процент дүүргэһэн, 800 гектар талмайн га бүриһөө дунда зэргээр 14 центнер таряа, нүхэр Тумуровай тракторна бригада түсэбөө 123 процент дүүргэһэн ба 900 гектар талмайн га бүриһөө дунда зэргээр 14 үлүүтэй центнер таряа хуряаһан байна. Манай МТС-тэ сезон соогоо 1,5—2 нормо дүүргэһэн трактористнууд, комбайнернууд олон.

Нёдондо харьяата колхозуудайнгаа тэжээл бэлэдхэлэй хүдэлмэридэ манай МТС урда жэлнүүдэйхидэ орходоо һураггүй эдэбхитэйгээр хабаадаа. Тракторна үргэн абасатай сенокосилкын машинист нүхэр Яковлев 600 гектар үбһэ сабшаха даабаритай байгаа һаа, 800 гектар сабшажа, нилээд ехэ амжалта түйлаа.

Гэхэтэй хамта, колхозуудта силос дараха, үбһэ сабшаха, хуряаха болоод тэжээл бэлэдхэлэй бусад хүдэлмэринүүдые механизацилха даалгабаря МТС бүхы дээрэнь договорой ёһоор дүүргэжэ шадаагүй. Иимэ байдал юун дээрэһээ тохёолдооб гэхэдэ, нэгэдэхеэр, МТС-най тэжээл бэлэдхэлэй хүдэлмэринүүдые гүйсэд механизацилхын тула механизмуудаар үшөөл дутамаг байгаа. Хоёрдохёор, үбһэ хуряалгын түлэг дундаа ябажа байха үедэ зарим колхозууд тракторна сенокосилкануудай машинистнуудые ходо һэлгэжэ, агрегадуудай хүдэлмэридэ ехэ һаад ушаруулһан байна. Энэ шалтагаанһаа тракторна сенокосилканууд хэдэн удэрөөр һаатадаг байгаа. Тэрэшэлэн тэжээл бэлэдхэлэй хүдэлмэринүүдые комплексноор механизацилжа шадаагүйбди. Малажалай фермэнүүдые механизацилгын талаар МТС үшөөл өөдтэй юумэ хээгүй.

Мүн тусхай машина зэмсэгүүдгүй дээрэһээ сабшалангай-мелиоративна хүдэлмэри хэгдээгүй. Теэд сабшалангай, бэлшээриин ногооной ургасые дээшэлүүлхын тула иимэ хүдэлмэри үнгэргэхэ шухала. Байгша ондо «С—80» маркын хүсэтэ трактор, канавокопатель абаабди. Тэдэнэй туһаламжаар мүнөө жэлдэ сабшалангай-мелиоративна нилээд ехэ хүдэлмэри хэгдэхээр хараалагдана.

Байгша ондо полевой хүдэлмэринүүдһээ гадна, тэжээл бэлэдхэлэй, сабшалангай-мелиоративна хүдэлмэринүүдтэ, фермэнүүдтэхи ажал ехэтэй хүдэлмэринүүдые механизацилгада эдэбхитэйгээр хабаадаха, харьяата колхозуудтаа тэжээлэй бата бэхи база байгуулгын түлөө харюусалгаяа бүхы хэмжээгээр дээшэлүүлхэ байнабди.

Шэнэ метод үргэнөөр нэбтэрүүлхэ

И. ШУНКОВ, Иволгын аймагай Ленинэй нэрэмжэтэ колхозой МТФ-е даагша

Бурят-Монголой зооветеринарна институдай научна хүдэлмэрилэгшэдэй дурадхалаар фермэдээ тугалнуудые түлигдэдэггүй байрада түлжүүлхэ арга 1950 онһоо хойшо хэрэглэжэ эхилһэн байгаабди. Тэрээнэй ашаар нарай тугалнуудай элдэб үбшэнөөр үбшэлжэ, гарза хоролтодо орохо ябадал усадхагдаһан, тугалнууд Байгалай үмэнэхи шэрүүн уларилда нарайһаа хойшо дададаг, амидынгаа шэгнүүрые түргэнөөр нэмээдэг болоһон байна. Жэшээнь, үнгэрэгшэ жэлдэ зарим тугалнууд амидынгаа шэгнүүрые сүүдхэ бүри 800—900 граммаар нэмээ. Энэ талаар тугалшад Клавдия Шункова, Елизавета Красноярова гэгшэд илангаяа һайн үрэ дүнгүүдые түйлаһан байха юм.

Тугалнуудые эхэһээнь таһалан түлжүүлхэ арга хэрэглэһэнэй ашаар үнеэдһээ һураггүй ехэ һүн һаагдадаг болоо. Жэшээлхэлэ, һаалишан Пелагея Кривоконова үнгэрэгшэ жэлдэ 11 тугал 20 хоногтой болотороньинь иимэ шэнэ аргаар түлжүүлһэнэй ашаар тэдэнэй амидын шэгнүүр түргэнөөр дээшэлүүлхэһээ гадна, һаалгын үе соо үнеэн бүриһөө 1100 литр һү һааха түсэбтэй байһан аад, 1815 литр һү һааһан байха юм. Тиихэдэ бүхы фермээрээ үнеэн бүриһөө дунда зэргээр 1587 литр һү һааһан ба тугал бүхэнэй амидын шэгнүүрые сүүдхэ бүри дунда зэргээр 700 грамм нэмээһэн байнабди. Шэнэ арга методуудые хэрэглэдэггүй байхадаа иимэ амжалта хэзээшье түйладаггүй байгаабди.

Шэнэ арга ямар туһатайб? Иимэ аргаар түлжүүлэгдэһэн тугалай амидын шэгнүүр хуушанай аргаар түлжүүлэгдэһэндэ орходоо 150—300 грамм дээшэ байгаа. Тугалнууд тон түргэнөөр томожоно. 2 наһа хүрэхэдөө 350—400 килограмм амидын шэгнүүртэй, манай эндэхи үбэлэй хүйтэндэ тэсэмгэй, удхэн ба ута нооһотой мал болоно.

Манай фермын хүдэлмэриин дүршэл юу харуулнаб гэхэлэ, научна хүдэлмэрилэгшэд ба практигуудай нигта барисаатайгаар ажаллабал, колхозно үйлэдбэриин шухала асуудалнууд амжалтатайгаар ба түргэнөөр шиидхэгдэхэ байна.

Мүнөө үедэ тугалнуудые түлигдэдэггүй байрада ба эхэһээнь таһалан түлжүүлхэ аргые республикын бүхы колхозуудта шадаал һаа түргэнөөр нэбтэрүүлхэ зорилго табигдана. Юуб гэхэдэ, энэ арга колхозно нийтын малажалые культурнаар хүгжөөхэ, тэрээнһээ олон миллион түхэригэй олзо доход нэмэжэ абахадамнай туһалха.

* * *

ЗУРАГ ДЭЭРЭ: (зүүн гарһаа) А. И. Макарова, Прибайкальска аймагай Сталинай нэрэмжэтэ колхозой гэшүүн, Б. О. Бадмажанов ба Р. Д. Санжанов, Сэлэнгын аймагай Тельманай нэрэмжэтэ колхозой луговодууд, Социалистическэ Ажалай Герой С. К. Киселев, Л. И. Шуригина, XVIII партсъездын нэрэмжэтэ колхозой (Заиграй) звеньевой.

З. Весниннагай фото.

Газартаряалангай ажал эрхилхэ культурые дээшэлүүлхэ

В. ЯКУНИН, Мухаршэбэрэй аймгүйсэдкомой хүдөө ажахын таһагай главна агроном

Манай аймагай колхозууд үнгэрэгшэ жэлдэ орооһото культурануудай бараг һайн ургаса абабашье, түсэбөөр хараалагдаһанда хүрэжэ шадаагүй. Энээнийе юугээр тайлбарилхаб гэхэдэ, манай колхозуудта газартаряалан эрхилхэ культура дээшэлүүлхын түлөө тэмсэл хэгдэдэггүй шахуу байна.

Таряанай ургаса дээшэлүүлхэ нэгэ иимэ арга бии гэжэ һананаб. Манай колхозууд үнинһөө хойшо газараа 20—22 сантиметр гүнзэгытэйгөөр хахалжа байна гээшэ. Энэ гүнзэгыдэнь хатуужаһан газарай үе бии боложо, ургамалда шиигнойто хүргэдэггүй юм. Тиигэжэ таряанай ургаса бага болоно гэжэ ажаглалта харуулаа. Иимэ газарые үшөө гүнзэгыгөөр хахалбал, ургаса дээшэлнэ гэжэ туршалга тодоруулаа. Нёдондо 2 гектар газарта иимэ туршалга хэжэ, га бүриин 42 центнер ургаса абтаа һэн. Тиимэһээ газарые гүнзэгыгөөр хахалдаг зэмсэг хэрэгтэй. Теэд иимэ зэмсэг манай МТС-үүдтэ үгы байна.

Һүүлэй жэлнүүдтэ манай аймагта намарай хара таряа тарилгые тоодоггүй ушар үзэгдэнэ. Харин тиихэдэ энэ эгээл ургаса ехэтэй таряан юм. Энэ культурые тарилгын агротехникэ эбдэхэ, орой тариха ушар үзэгдэдэг байгаа. Гэбэшье, һүүлэй 13 жэлэй турша соо манай аймагай колхозууд хабарай хара таряанда орходоо намарай хара таряанай һураггүй ехэ ургаса абана. Тиимэһээ энэ культурые ехээр таридаг болохо хэмжээ абаха шухала.

Намарай хара таряанай ургаса дээшэлүүлхын тулада урда жэлынь хүсэд хүрэхэ һайн үрһэ бэлдэхэ, тарилгые эртэ хэхэ хэрэгтэй. Августын 10 болотор намарай тарилга хэхэдэ һайн юм гэжэ манай колхозуудай дүй дүршэл харуулна. Тиигээд энэ тарилгын хойноһоо һайнаар харууһалха шухала.

*

Тэжээлэй база байгуулха

Р. САНЖАНОВ, Сэлэнгын аймагай Тельманэй нэрэмжэтэ колхозой луговод

Нийтын колхозно ба совхозно малай тоо толгойе олошоруулхатаяа хамта тэрэнэй ашаг шэмые нилээд ехээр дээшэлүүлхэ зорилго партиин XIX съезд табиһан байна. Энэ зорилгые бэелүүлхын тулада тэжээлэй бата бэхи база байгуулха ёһотойбди.

Манай колхоздо 40 хүнһөө бүридэһэн тэжээл бэлэдхэлэй бригада хүдэлмэрилдэг. Энэ бригадада 1245 гектар сабшалан даалгагданхай. Тэрэнэй 395 гектарыень шэбхэжүүлэн утэгжүүлһэн байгаабди. 1952 ондо 1245 га сабшалан дээрэһээ 19275 центнер үбһэн абтаа. Тиихэдэ шэбхэжүүлһэн 395 гектарһаа 11241 центнер гэхэ гү, али га бүриин 28 центнер үбһэ хуряагдаа.

Сабшалангай ургаса ехээр дээшэлүүлхэ гэжэ табанжэлэй түсэб соо хараалагдана. Манай колхоздо энэ талаар мүн лэ нилээд хүдэлмэри ябуулагдаха ёһотой. Сабшалан дээрэмнай бороложо бургааһан ехээр ургаһхай, дэгнүүлнүүд бии болонхой юм. Тиимэһээ сабшалан һайжаруулха ехэ хүдэлмэри хэгдэхэ зэргэтэй. Энэ хүдэлмэриие бүхы хэмжээгээр механизацилаал һаа, урагшатай һайнаар ябуулагдаха байна. Бидэнэр, луговодууд, гартаа хүрзэ бариад лэ ажаллнабди. Нёдондо зун Сэлэнгын МТС-эй 4 агрегат манай сабшалан дээрэ хүдэлмэрилөө һэн. Теэд нэгэ агрегадынь эбдэрхэй байгаад, бүхэли зундаа оройдоо 18 гектар үбһэ сабшаһан, горючи дэмы галдаһан юм. Тиимэһээ үбһэ хуряалгын хүдэлмэри болошогүйгөөр унжагайруулагдаа. Ингэжэ үбһэ сабшалгын агротехническэ болзор алдахада, ногооной шэмэ шууһэн һалашадаг, оройдоо 30—40 процент шэмэтэй үбһэн абтадаг гээшэ. Сааша иимэ байдал удаан тэсэхын аргагүй. Тэжээл бэлэдхэлгын хүдэлмэриие үргэнөөр механизацилхын түлада ехэ һаналаа табихыень Сэлэнгын МТС-эй дирекцидэ хандажа байнаб.

Табанжэлэй турша соо шэбхэжүүлэн утэгжүүлхэ газараа 100 гектар болгоод, га бүриһөө 30 центнер үбһэ абадаг болохобди гэжэ мэдүүлээд, республикын бусад луговодуудые мүрысөөндэ уринаб.

Комбайн—хүсэтэй машина

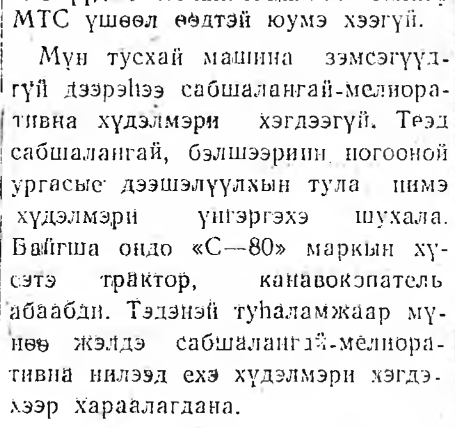
И. ПЛЮСНИН, Зэдын аймагай Цагаан-Усанай МТС-эй комбайнер

Манай МТС-эй механизаторнууд үнгэрэгшэ жэлдэ тракторна хүдэлмэриин жэлэй түсэбые 105,3 процент дүүргэһэн байна. Тиихэдэ МТС-эй комбайнернууд харьяата колхозуудайнгаа 6709 гектар таряа саг сооһь яһала һайн шанартайгаар хуряагаа. Колхозуудаймнай таряан бүхыдөө МТС-эй комбайнуудаар хуряагдаа. Ингэжэ, 1955 ондо орооһото культурануудай 80—90 процентые комбайнаар хуряадаг болохо гэжэ табанжэлэй түсэб соо хараалагдаһан хэмжээе манай МТС үшөө 1952 ондо бэелүүлжэ шадаһан байна.

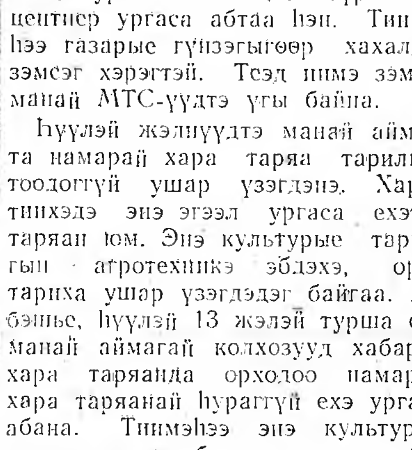
Үнгэрэгшэ жэлдэ би Дзержинскиин нэрэмжэтэ колхоздо хүдэлмэрилөөб. Нёдондо «Сталинец — 6» гэжэ хүсэтэ шэнэ комбайн абажа, сезон соо 240 гектар таряа хуряаха түсэбтэй байһан аад, 85[illegible] гектар хуряажа, 7150 центнер орооһо һайн шанартайгаар сэхиһөөр байнаб. Хуряалгын сезон соо 60[illegible] килограмм горючи алмагдаа.

Комбайндаа техническэ харуу һалга хээгүй һаа, амжалта түйлахын аргагүй юм. Тиимэһээ машинынгаа хойноһоо техническэ харуу һалга саг сооһь һайнаар хэдэг байгааб. Мүн хуряаха талмайгаа уридшалан шэнжэлэн хараха, ажалаа зүбөөр эмхидхэхэ, хамһабариин хүдэлмэрилэгшэдэй һайнаар ажаллаха гээшэ һаадгүйгөөр хүдэлмэрилхэ хэрэгтэ ехэ удхашанартай юм.

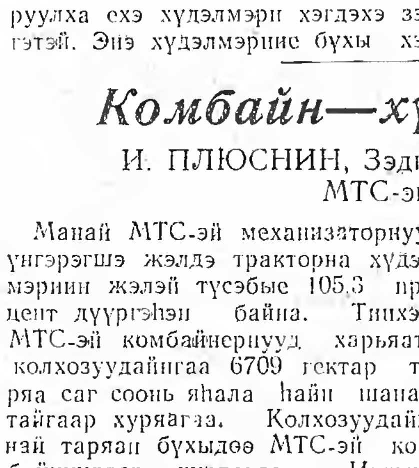
ХҮДӨӨ АЖАХЫН ТҮРҮҮШҮҮЛ

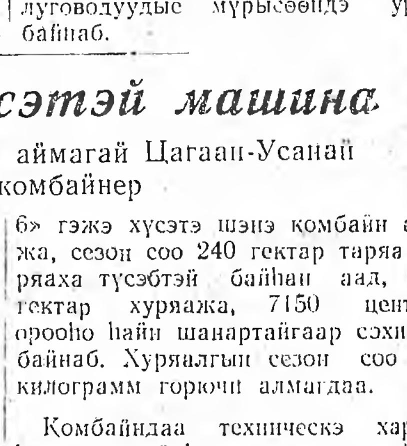
И. И. Шунков—Иволгын аймагай Ленинэй нэрэмжэтэ колхозой МТФ-е даагша, тус фермэ 1952 ондо үнеэн бүриһөө 1590 литр һү һаагаа.

Д. Б. Цырендоржиев—Сэлэнгын аймагай Тельманэй нэрэмжэтэ колхозой племфермые даагша. Тус фермэ нёдондо жэлдэ үнеэн бүриһөө 2106 литр һү һаагаа.

К. Н. Трифонов—Тарбагатайн аймагай Дзержинскиин нэрэмжэтэ колхозой хонишон. 100 эхэ хонин бүриһөө 173 хурьга абаа, хонин бүриһөө 2,3 килограмм ноохо хайшалаа.

Г. А. Фомин — Иволгын аймагай «3-я пятилетка» колхозой гахайшан. Нёдондо жэлдэ эхэ гахай бүриһөө 2[illegible] поршоонхо абаа. Хүдөө ажахын Бүх[illegible] союзна выставкада хабаадалсаха кандидат.

РЕСПУБЛИКАНСКА ЗУБЛӨӨН

...хүдөө ажахыгаа улам хүсэтэйгөөр хүгжөөн дэбжээе

ЗУРАГ ДЭЭРЭ: (зүүн гарһаа) Д. И. Невзгодов, Саянтын МТС-эй главна инженер, Ц. Б. Дамбаев, Баргажанай МТС-эй комбайнер, М. М. Воробьев, Хамнигадайн МТС-эй директор, П. Ф. Бажеев. Кабанскын аймагай «Коммунизм» колхозой бригадир ба Социалистическэ Ажалай Герой Б. С. Дымбрылов.

З. Веснинагай фото.

Малай үүлтэр һайжаруулха

М. БАЛКОВ, Бурят-Монголой зооветинститудай директорые орлогшо

Малажалаа амжалтатайгаар хүгжөөхын, илангаяа тэрэнэй ашаг шэмэ үгэлгые эрид дээшэлүүлхын тула малай үүлтэр һайжаруулха хэрэг ехэхэн удхашанартай.

Гэхэ зуура, манай республикын олохон колхозууд энэ хэрэгые хүсэд тооногүй гэжэ тэмдэглэхэ шухала. Мүнөө олохон колхозуудай мал хээрэ адуулганда ябаад, хээрэ ороондо орошодог. Энэ ушарһаа малай ороондо ороһон тухайлхань бэрхэтэй. Гадна, һүрэг мал соо элдэбын бухануу гү, али хусанууд ябаад, малые ороондо оруулжархихадань, задагдаа үүлтэр муутай түлнүүд гараад байна. Мүн залуу мал, эшээлхэдэ, бурууд хээрын ороондо орошоод, хашарагтаа тугаллаһаа һү үгэхэһөө байтагай, тугалашье садхаадаггүй юм. Тэдэнэр хүсэд бэсжээгүй ябахадаа түрэһэнһөө боложо томо болодоггүй, хойшо ойшодоо һубайрдаг байна. Олонхи колхозууд тугалнуудые эхэһээнь салгаажа түлжүүлдэг аргые хэрэглэдэггүй байһаар. Тугалнуудые түлжүүлдэггүй байрада байлгажа түлжүүлдэг арга һая һаял зарим колхозуудта хэрэглэгдэдэг боложо байна.

Малажал амжалтатайгаар хүгжөөхэ хэрэгтэ малые искусственнаар ороондо оруулха гээшэ ехэхэн удхашанартай. Энэ арга хэрэглэһэн малшадай хүдэлмэриин дүй дүршэл харахада, малнуудай һубайрха ябадал үсөөрнэ, мүн үүлтэршье һайжарна. Малые искусственнаар ороондо оруулхада, үүлтэрынь муудана гэжэ зарим хүнүүд хэлсэдэг. Энэ һанал бодол научнашье талаараа, мүн дүй дүршэл дээрэһээшье харахада ямаршье үндэһэ баримтагүй, эндүүтэй байна гэжэ тэмдэглэхэ хэрэгтэй.

Зарим колхозууд яһа бүдүүнтэй, сээжэ талаараа үндэр, имагтал монгол шэнжэтэй үүлтэрэй бухануудые, мүн дэлһэ ехэтэй хуушан бурят азаргануудые илгажа абадаг байха юм. Энэ ушарһаа малай үүлтэр һайжардаггүй, харин үшөө муудажа байгаашань мэдээжэ. Тиимэһээ иимэ ябадалда эсэс табиха саг тулаа.

Тиихэдэ малажалай фермэнүүд дээрэ ашаг шэмэ ехэтэй һайн үүлтэрэй малай гүүртэнүүдые байгуулха шухала.

Арга боломжоо хүсэдөөр хэрэглэхэ

В. МИЖИТОВ, зоотехник, Мухаршэбэрэй аймагай «Үнэн» колхозой түрүүлэгшэ

Манай колхозой ажахын гол һалбари малажал юм. Колхозоймнай газар сабшалан ба бэлшээри мал, илангаяа хони үсхэбэрилхэдэ таарамжатай. Сабшалангайшье, бэлшээриингшье газар имагтал нарин нооһотой хони үсхэбэрилхэдэ зохистой байна. Үнгэрэгшэ жэлдэ нарин нооһотой хонин бүриһөө 4 килограмм нооһон хайшалагдаа һэн. Иигэжэ 160 хониноо 32 мянган түхэригэй олзо абтаа. Тиимэһээ республикын Хүдөө ажахын министерство колхоз бүхэнэй экономико һайса шэнжэлэн үзэжэ, ажахы бүхэниие таарамжатай шэглэлтэйгээр хүгжөөхэ ёһотой. Манай колхозые хони үсхэбэрилхэ шэглэлтэй болгоо һаа таарамжатай байха һэн.

Малажалһаа ашаг шэмэ ехээр абахын тулада малай харууһа, эдеэлүүлгэ һайжаруулха хэрэгтэй. Тэжээлые буйлуулжа малда эдюулхэ шухала. Тиихэ гэхэдэ кормозапарнигууд үгы шахуу байна. Малай харууһа һайжаруулхын тулада манай малшад ехэ оролдолго гаргадаг.

Мал үсхэбэрилхэ түсэбөө дүүргэхын түлөө тэмсэхэтэеэ хамта тэрэнэй шанар һайжаруулха хүдэлмэри үргэнөөр ябуулхаар болоо. Малай орооной кампаниие эмхитэйгээр үнгэргэдэг болохо хэмжээ абажа байнабди.

Энэ жэлдэ манай колхозой гэшүүд бии байһан арга боломжоёо колхозно ниитынгээ ажахые улам хүгжөөхэ хэрэгтэ зорюулжа, абаһан уялгаяа бодотоор бэелүүлхын түлөө бүхы шадалаараа тэмсэхэ байна.

Түгнын уһалууриин системэ барилга тухай асуудал шиидхэхээр болоо. Энэ системын баригдаа һаань, гансахан манай колхозой бэшэ, харин олон колхозуудай сабшалан уһалагдаха байгаа.

Малажалаа культурнаар эрхилдэг болоё

П. КУЛАКОВСКИЙ, Тарбагатайн аймгүйсэдкомой хүдөө ажахын таһагай главна зоотехник

Манай аймагай колхозуудта малажалые культурнаар эрхилхэ асуудал хүсэд шиидхэгдэжэ шадагдаагүй байһаар. Малшадай дунда наукын туйлалтанууд болон түрүүшүүлэй дүй дүршэл үргэнөөр дэлгэрүүлэгдэнэгүй. Колхозуудта эмхидхэгдэһэн зоотехническэ курсануудта анхарал багаар хандуулагдадаг дээрэһээ тэдэнэй занятинууд һалалдуулагдаа.

Колхозуудай ниитын малнуудта типовой һайн байранууд үшөөл үсөөнөөр баригдана. Зарим фермэнүүдтэ бүдүүн тэжээл буйлуулагдангүй малда эдюулэгдэнэ.

Манай аймагай колхозууд малажалайнгаа ажал ехэтэй хүдэлмэринүүдые үшөөл хангалтагүйгөөр механизацилна. Зарим колхозуудай түрүүлэгшэнэр, мүн МТС-үүдэй директорнууд энэ хэрэгтэ анхаралаа хүсэдөөр хандуулнагүй.

Эдэ дутагдалнуудаа усадхажа, малажалаа культурнаар эрхилдэг болоё.

Социалистическэ мүрысөөе һайнаар хүтэлбэрилхэ

М. СЕРГЕЕВ, партиин Байкало-Кударын айкомой секретарь

Манай аймагай ажалшад үнгэрэгшэ 1952 он соо зарим тэды амжалта туйлабашье, ажал хүдэлмэридөө ехэл дутагдалнуудтай байна. Орооһото культурануудай түсэбөөр хараалагдаһан ургаса абтаагүй, малай ашаг шэмэ үгэлгэ үшөөл бага байна гэжэ мэдэрхэ хэрэгтэй.

Би энэ зүблөөн дээрэ социалистическэ мүрысөөе хүтэлбэрилхэ тухай хэлэхэ байнаб. Социалистическэ мүрысөөн болбол ажалые ябуулха коммунистическэ метод байһан туладаа хүдөө ажахые улам дэбжүүлхэ шухала нүхэсэл болоно. Ажалшадай дунда социалистическэ мүрысөө ёһотоор дэлгэрүүлжэ зүбөөр хүтэлбэрилхын тулада манай аймагай колхозуудай партийна организацинууд, мүн партиин айком горьтой хүдэлмэри ябуулжа байна.

Хүдөө ажахые бүхы хэмжээгээр дэбжүүлхын түлөө манай аймагай ажалшад республиканска социалистическэ мүрысөө үүсхэһэн байна. Энэ харюусалгата уялгаяа һайнаар мэдэрнэбди. Республикынгаа бүхы ажалшадай урда нэрэ түрэеэ хухалангүй, хэлэһэн үгэдөө хүрэжэ, абаһан уялгаяа дүүргэхын хойноһоо бидэнэр бүхы шадалаараа оролдохо, энэ хэрэгтэ бүхы коммунистнуудые элсүүлхэ, политическэ агитациин баян аргануудые хэрэглэн, ажалшадай дунда ойлгуулламжын хүдэлмэри үргэнөөр ябуулха байнабди. Социалистическэ мүрысөөнэй дүнгүүдые ходоодоо гаргажа байха болонобди. Колхозууд хоорондын мүрысөөн саг үргэлжэ шалгагдажа байхаар хараалагдаһанхай.

Олониитын хүсэл зоригые, социалистическэ мүрысөөе зүбөөр хүтэлбэрилхые парти бидэнһээ эридэг байна. Энэ эрилтые бидэнэр бэелүүлхэ уялгатайбди. Тиин нёдондо Кабанскын аймагай ажалшад республиканска мүрысөө үүсхэн, ехэнүүд социалистическэ уялганууды абаһан байгаа. Теэд Кабанскын аймагайхидай абаһан уялгаяа ямараар дүүргэһэн тухайнь энэшье зүблөөн дээрэ хэлэгдээгүй, хэблэлдэшье тунхаглагдаагүй байха юм.

Абаһан уялгаяа дүүргэхын тулада манай аймагай колхознигууд доторойнгоо арга боломжые һайтар хаража үзөөд, тоосоото ба тоосоото-һунгуулиин суглаанууд дээрэ эли тодо хэмжээ-ябуулганууды хараалаанхай. Аймагай ажалшад энэ жэлдэ хүдөө ажахыгаа улам дэбжүүлхын тулада бүри эршэмтэйгээр хүдэлмэрилжэ, абаһан уялгаяа дүүргэхын тулада хамаг хүсэеэ табиха байна.

Жэмэстэ сад тарилгые хүгжөөхэ

Г. ПЕПЕЛЯЕВ, Кударын аймагай Куйбышевай нэрэмжэтэ колхозой садовод

Жэмэстэ сад тарилга арадай ажахыда ехэхэн удхашанартай. Урдань манай Сибирьтэ таримал жэмэс ургаха юм гэжэ хэншье хэлэхэгүй байгаа. Түрүү советскэ наукын туйлалтануудые ажал хүдэлмэридөө үргэнөөр хэрэглэжэ, хүршэ областьнуудай, жэшээлхэдэ, Красноярска хизаарай колхозууд һүүлэй жэлнүүдтэ жэмэстэ сад таряад, һайн ургаса хуряадаг болоо.

Мүн манай республикын эрхэ байдалда жэмэстэ сад тарилгые амжалтатайгаар хүгжөөхэ дүүрэн арга боломжо бии. Энээниие би өөрынгөө хүдэлмэриин дүй дүршэл дээрэһээ эли тодоор харааб.

Манай колхоздо жэмэстэ сад хэзээ таригдажа эхилһэн юм, ямар үрэ дүн харуулнаб гэжэ тобшо тэдыгээр хэлэхэ һанаатайб. 1951 ондо Сэлэнгын үрэ жэмэстэ питомнигһоо хэдэн янзын жэмэсүүдэй эшэ, һөөгүүдые асараад, амиды газар элдүүрилжэ таряа һэмди. Тариһанһаа хойшо 2 жэл болоһоной улаа нёдондо 68 килограмм малина хуряагдаа. Ранеткэ, вишни гэхэ мэтын жэмэсүүдэй ургасые ерэхэ жэл хүлеэжэ байнабди. Һайн ургаса үгэхэ гэжэ батаар этигэнэбди. Юундэб гэхэдэ, тариһан модонууднай зүбөөр ба һайнаар, ургаса үгэхөөр ургажа байна.

Жэмэстэ садайнгаа залуу байһан дээрэһээ нёдондо би ряд хоорондуурнь овощной, тэжээлэй культуранууды тариха гэжэ шиидэһэн байгааб. Тиигэжэ 1,25 га газар дээрэ таригдаһан турнепсһээ 1000 центнер ургаса хуряагдаа. Мүн үгэрсэ, арбуз, тэжээлэй брюквэ, рэпэ гэхэ мэтые туршалга хэжэ тариһамни, эрхим үрэ үгөө.

Нёдондо Мичуринска центральна генетическэ лабораториһоо дулаанай газарта ургадаг «Мичуринский» гэжэ сортын тамхинай үрһэ захижа асаруулаад, сад соогоо тариһан байгааб. Энэ жэл хоншуу һайн тамхинай ехэхэн ургаса хуряахаһаа гадна, 20 гаран гектар газар дээрэ тариха эрхим сортын үрһэ абааб.

Би республикын колхозуудые өөһэдтөө жэмэстэ сад тарихыень ехээр уряалаад, садоводуудай намда ямаршье туһаламжа эрижэ хандаа һаань, шадаха зэргээрээ туһалжа байхаб гэжэ үгээ үгэнэб. Би мүнөө агууехэ Мичуринай зохёолнуудые шудалжа байхаһаа гадна, ороной хэдэ хэдэн научна газарнууд, институдууд болон лабораторинуудһаа туһаламжа зүбшөөл ходоодоо абажа байдагби. Эдэ бүгэдэ намда мэргэжэлээ дээшэлүүлхэ хэрэгтэмни ехэ туһаламжа үзүүлнэ.

Зарим колхозуудай хүтэлбэрилэгшэд манай эндэ жэмэс ургуулжа болохогүй, болохошье һаань, нэгэдэхеэр, манай ургуулха гээшэ бэрхэтэй, хоёрдохёор, хэһэн хүдэлмэриин аша харюулхагүй гэжэ бододог. Энэ һанал бодол эндүүтэй гэжэ тэмдэглэхэ шухала. Манай эндэ жэмэс яһала амжалтатайгаар ургуулжа болохо. Гансал үүсхэл, оролдолго гаргаха хэрэгтэй.

Жэмэстэ сад таряад ургуулжа шадабал, колхоздо олзо доход ехээр ороһоһоо гадна, колхознигуудаймнай эдеэ хоолдо шэнэ амтата зүйл нэмэхэ, мүн салай сэсэгтэ модоһоо колхозоймнай центр сэсэрлиг гоё болохо байна.

Олон һалбарита ажахытайбди

П. БУДАЕВ, Курумканай аймагай Калининай нэрэмжэтэ колхозой түрүүлэгшэ

Нёдондо манай нютагаар ган гасууртай жэлэй байгаашье һаань, колхознай бүхы тарялангайнгаа га бүриһөө 6 центнер ургаса хуряажа, гүрэнтэйгөө саг болзортонь тоосоһон, үрһэнэй, страховой болон ниитын бусад фондынуудые байгуулһан, колхознигуудай ажалта үдэртэ бага зэргэ таряа хубааһан байна. Мүн малажал хүгжөөхэ 1952 оной түсэб бүхы түрэлэй малаар дүүргэгдээ.

Һүүлэй жэлнүүдтэ манай колхозой ажахын һалбаринууд муу бэшээр хүгжэжэ байна. Манайда эбэртэ бодо малай, хонидой, шубуунай 3 племенной фермэнүүд, зүгын 30 бүлэ бии. Энэ жэл ангай фермэ байгуулаабди, тингээд жэмэстэ сад таригдахаар хараалагдажа байна.

Үнгэрһэн жэл колхозоймнай мүнгэн олзо доход 1 миллион 100 гаран мянган түхэриг болоо.

Манай колхоздо гидроэлектростанци бии. Тэрэнэй хүсөөр 25 моторнууд хүдэлгэгдэжэ, малажалай болон тарянажалай хэдэн олон ажал ехэтэй хүдэлмэринүүд механизацилагдаанхай. Гэхэ зуура, «Сельхозснабай» республиканска конторо, Заготживконторо манай холын Курумканай аймагай колхозуудые муугаа хангана. Эдэ организацинууд дайнай урда тээхи жэлнүүдтэ өөһэдынгөө транспортаар запасной частьнууд ба племенной малнуудые абаашадаг байһанаа мүнөө болишонхой. Энэ ушарһаа бидэнэр ангууд болон племенной хусануудые, заримдаа түмэр зүйлнүүдые самолёдоор зөөжэ абаашаад, ехэхэн гарзада ородог байнабди. Гадна, «Сельхозснабай» контороһоо электротүхеэрэлтэнүүдэй элдэбын хэрэгтэй запасной частьнуудые эрижэ ерэхэдэмнай олонхи ушарта үгэдэггүй байна. Ажалаа һайжаруулхыень эдэ организацинуудһаа эригдэнэ.

Манай Курумканай аймагай колхозуудта 1944 ондо севообородууд байгуулагдаа һэн. Харин тэрэ севообородуудһаа мүнөө юуншье үлөөгүй. Энэ асуудалда Хүдөө ажахын министерство ехэ анхаралаа табинагүй.

Партиин XIX съездын түүхэтэ шиидхэбэринүүдээр, нүхэр Сталинай «СССР-тэхи социализмын экономическа проблемэнүүд» гэжэ гениальна зохёолоор зоригжоһон манай колхозой гэшүүд ниитынгээ ажахые улам саашань хүгжөөхын түлөө эсэшэ сусашагүйгөөр тэмсэжэ, хүдөө ажахын энэ жэлые амжалтатайгаар үнгэргэхэ байна.

Малаа дулаан байраар хангая

И. СУХАРЕВ, Зэдын аймгүйсэдкомой хүдөөгэй ба колхозно барилгын таһагые даагша

Малажалые хүгжөөхэ талаар табадахи табанжэлэй түсэб тушаа партиин XIX съездын директивэнүүд соо табигдаһан зорилгонуудые амжалтатайгаар бэелүүлхын тулада малда тэжээлэй бата бэхи база байгуулхаһаа гадна типовой дулаан байрэнуудые бэлэдхэхэ шухала. Малые урданай аргаар үсхэбэрилхэ ябадалһаа хахасаагүй һаа, тэрэнэй ашаг шэмыень дээшэлүүлхын аргагүй гэжэ һайса мэдэнэбди.

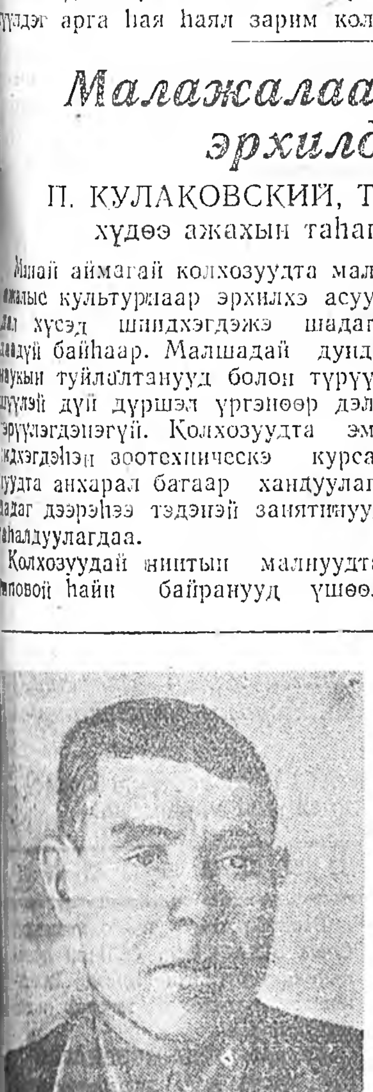
Зэдын аймаг малажал ехэтэй юм. Теэд, аймагай олонхи колхозууд адуу малаа муу далнуу соо байлгажа, хуушан аргаар үсхэбэрилдэг байна гэжэ тэмдэглэхэ хэрэгтэй.

Малажалай барилгын муугаар ябуулагдажа байһанай гол шалтагаан юуб гэхэдэ, энэ хүдэлмэриие саг сагаар, сезонноор ябуулдаг, түхэреэн жэл соо колхозуудта барилгын бригада байлгадаггүй байнабди. Гадна, барилгада нарин дарха хэхэ дүршэлтэй хүнүүд үсөөдэнэ. Тиихэдэ барилгын хүдэлмэриин хойшо татагдадаг үшөө нэгэ шалтагаан юуб гэхэдэ, манай аймагай олон колхозууд хубаагдадаггүй фондоо мүнгэ саг соонь оруулдаггүй. Манай аймагай эрхэ байдалда барилгын модон угаа холо. Тиимэһээ модые нютагай ондоо материалаар һэлгэхэдэ болохо байгаа.

Малажалай барилгые ябуулхын тулада түбхын түрүүн колхозуудай хүтэлбэрилэгшэд энэ хүдэлмэриие тоодоггүй заншалаа орхижо, үргэн далайсатайгаар ябуулха ёһотой. Барилгада ябаха кадрнуудые бэлэдхэхэ хүдэлмэри эмхидхэхэ шухала. Дүршэл ехэтэй хүнүүдэй хажууда хэдэн учебнигүүдые табибал һайн байгаа. Аймпотребсоюзаар дамжажа ошодог барилгын материалнуудай заримыень тогтоогдоһон сэнгэһээнь үнэтэйгөөр худалдаха ушар үзэгдэнэ. Гадна, эдэ материалнууд колхозуудай эрилтые ханганагүй.

Энэ жэлдэ малажалай барилгын хүдэлмэриие үргэн далайсатайгаар ябуулхын түлөө, байрануудые мүнөөнэй үеын эрилтын ёһоор барихын хойноһоо манай аймагай колхозууд тэмсэхэ байна. Энэ хүдэлмэридэ МТС-үүдэй ёһото туһаламжа үзүүлхыень хүсэгдэнэ.

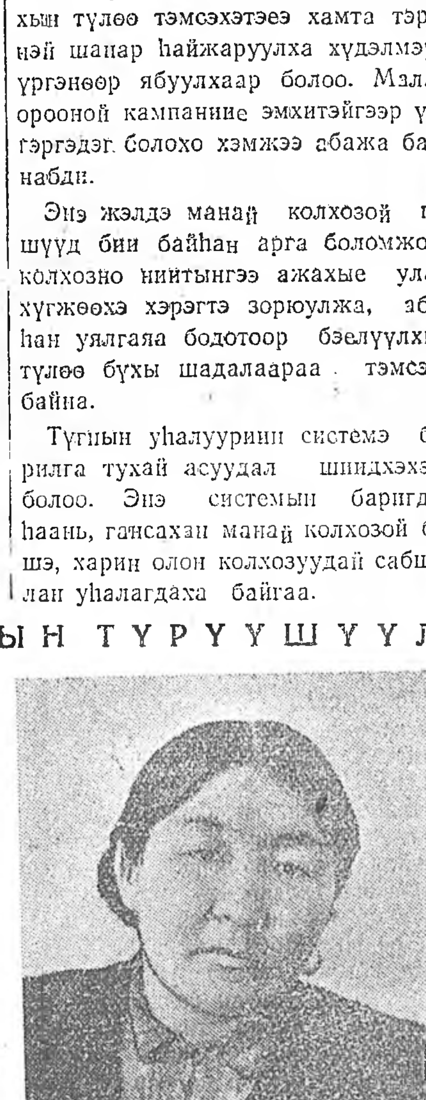
★ ХҮДӨӨ АЖАХЫН ТҮРҮҮШҮҮЛ ★

Р. Н. Грыдин, Торнин аймагай «Коммунизм» колхозой хонишон. 1952 ондо 350 эхэ хониноо 468 хурьга абаа, хонин бүриһөө 3 килограмм нооһо хайшалаа.

Г. Д. Пепеляев, Кударын аймагай Куйбышевай нэрэмжэтэ колхозой эрхим садовод. 1951 ондо элдэбын жэмэстэ мододы тарьяад, энэ жэл ургаса хүлеэжэ байна. Гадна, туршалгын ехэхэн хүдэлмэри хэдэг юм.

Д. Ч. Шарапова, Сэлэнгын аймагай Тельманай нэрэмжэтэ колхозой һаалишан үнгэрһэн жэл даажа абаһан 10 үнеэдэйнтээ тус бүриһөө 2300 литр һү һааһаа.

Д. С. Мункожапов, Сэлэнгын аймагай Маленковой нэрэмжэтэ томодхогдоһон түрүү колхозой правлениин түрүүлэгшэ.

А. Мантаевай ба З. Веснинагай фотонууд.

УЛАСХООРОНДЫН ШЭНЖЭЛЭЛ

Советско-венгерскэ бата хани барисаан

Советскэ Союзай, Венгерскэ Арадай Республикын хоорондохи хани барисаан, хани харилсаан ба харилсан туһалалсалга тухай договорой баталагдаһаар табан жэлэй ой февралиин 18-да гүйсэбэ.

Сүлөөрэн мандаһан венгерскэ арад Советскэ Союзай туһаламжа, дэмжэлгые түшэг болгон, Венгерскэ ажалшадай партиин хүтэлбэреэр демократическа ехэ шэнэдхэлгэ хээд, табанжэлэйнгээ түсэбые амжалтатайгаар бэелүүлжэ байна, энэнь социалистическэ обществын экономическа бата бэхи үндэһэ һуури табина.

Венгерскэ арад жэл бүри шэнэ илалтануудые туилана. Республикая индустриальна болгохо хэрэгтэ илангаяа ехэ амжалтанууд туйлагдаа. Мүнөө ороной промышленна үйлэдбэрилгын хэмжээн дайнай урда тээхиие гурба дахинһаа ехээр үлүүлэнхэй. Табанжэлэй гурбадахи жэлдэ — 1952 ондо фабрика, заводой промышленна продукци бүтээн гаргалгань урда жэлэйхиһээ 23,7 процент, хүндэ промышленностиин — 33,3 процент, хүнгэн промышленностиин — 10,5 процент ехэ болоһон байна. Ажалай ехэ дэбжэлтын ашаар хангагдаһан эдэ гайхамшаг туйлалтанууд табанжэлэй түсэбэй болзорһоонь урид дүүргэгдэхэ байһанай найдабари болоно.

Венгриин предприятинууд орёо нарин, олон шэнэ машинануудые, тэрэ тоодо комбайнууд, элдэб станогууд ба моторнуудые бүтээн гаргадаг болонхой. Венгерскэ хүдэлмэришэд советскэ стахановецуудай ажалай түрүү методые үргэнөөр хэрэглэнэ. Үйлэдбэриингөө түсэбүүдые болзорһоонь урид дүүргэхын түлөө, продукци бүтээн гаргалгаяа бүри ехэ болгохын ба шанарыень һайжаруулхын түлөө социалистическэ мүрысөөн олониитын хабаадалгатайгаар хаа хаанагүй дэлгэрүүлэгдээ.

Оронойнь хэдэн олон районуудта промышленна барилганууд, тэрэ тоодо табанжэлэй гигант—Сталинай нэрэмжэтэ металлургическа комбинат баригдажа байна. Тус предприятиин ашаглалгада орохотой хамта, шэрэм шудхалга дайнай урда тээхиһээ 4 дахин шахуугаар, булад—2 дахин ехэ болохо юм. Хартобадьска талада 97 километр ута Затисска главна канал малтагдахань. Дьентеш, Капошвар болон бусад промышленна центрнүүдтэнь ехэ барилга хэгдэнэ.

Венгерскэ хүдөө ажахы таһалгарягүйгөөр дээшээ дэбжэн, техническэ бата бэхи базатай боложо байна. Эсэгэ ороной заводууд хүдөө ажалые машинануудаар, зэбсэгүүдээр ба химическэ үтэгжүүлгын хэрэгсэлнүүдээр хангана. Тарилгын газарайнь талмай жэл бүри улам үргэдхэгдэнэ, мелиоративна ехэ хүдэлмэри хэгдэнэ. Мүнөө Венгри дотор уһалагдадаг газарайнь талмай Хортиин засаглажа байха үеынхиһөө зургаа дахин ехэ болоо. Газартаряалангай үйлэдбэриин кооперативууд республика дотор улам олон боложо байна. Тэдэ кооперативууд мүнөө таряашадай 280 мянга үлүүтэй ажахынуудые хамтаруулангай.

Арадай засаг хадаа эдеэ хоолой продуктнуудаар, үргэн хэрэглэлэй эд бараагаар хүн зониие хангалга саг үргэлжэ һайжаруулан, ажалшадай материальна ажана байдал бүри дээшэнь дэбжүүлхэ тухайда ходоодоо анхарал оролдолго гаргана. Ажалшадта зорюулан хэдэн зуун шэнэ больницанууд, амбулаторинууд, амаралтын гэрнүүд, санаторинууд баригдаа. Культурна барилга үргэн ехээр эрхилэгдэнэ.

Арад зон мүнөө Эхэ оронойнгоо эзэн болоод байхадань, Венгерскэ республика хэзээшье үзэгдөөгүй ехэ бадаралта туйлажа байна. Социализмын байгуулалта венгерскэ бүхы патриодуудай имагта шухала хэрэг болонхой. Хүдэлмэришэн ангиин авангард — Венгерскэ ажалшадай партиие тойрожо нигтаар эмхидэн жагсаад, венгерскэ патриодууд шэнэ илалтанууд тээшэ найдамтайгаар дабшана, өөһэдынгөө туйлалтануудые дайсадай хорото аашануудһаа хёрхо хурсаар хамгаална. СССР тэй хани барисаагаа бэхижүүлхэ гээшэ бидэнэй саашадаа амжалта туйлаха бата найдабари мүн гэжэ шэнэ Венгриие байгуулагшад мэдэнэ.

Французска арад „европейскэ арми“ байгуулха ябадалда эсэргүүсэн тэмсэнэ

Французска правительство Башингтоной шанга эрилтэдэ буулта хэжэ, «европейскэ арми» гэдэг тухай договорые, мүн тэрээнтэй холбоотой хэлсээнүүдые ратификацилан баталха гэһэн хуулиин проектые хоёр неделиин урда тээ Национальна суглаанда табяа. Энэ асуудалаар элидхэлнүүдые бэлэдхэхыень социалист Жюль Мок ба деголлевец генерал Кенигтэ даалгаһан байна. Тэдэ элидхэлнүүдэй һүүлээр парламентда үгэ хэлэлгэн эхилхэ ёһотой юм.

1952 оной майн 27-до Парижда гар табигдаһан тэрэ договорынь зургаан ороной—Франциин, Италиин, Баруун Германиин, Бельгиин, Голландиин ба Люксембургын зэбсэгтэ хүсэнүүдэй составтайгаар «европейскэ арми» гэдэгые байгуулхаар хараална. Тус армиин гол үүргэ ба уг зорилгые нюуха гэжэ американска империалистнуудай, мүн тэдэнэй «союзнигуудай» хэды оролдобошье һаань, германска армиие һэргээн байгуулха тухай хэлэгдэнэ гэжэ политикада башарaагүй хүнүүдшье мэдэнэ Түлэблэгдэн хараалагдаһан «европейскэ армиин» гол хүсэниинь — немецкэ офицернүүдэй командован доро ябаха баруун-германска дивизинүүд болохо байна.

Французска томо буржуазин хэблэн гаргадаг орган—«Монд» газетын мэдэрэлгэ дээрэһээ харахада, тэрэ арми байгуулха ябадалай ямар юумэндэ хүргэхэ байһаниинь элирнэ. Газетын бэшэһэнэй ёһоор, дурсагдагша договорые ратификацилан баталбал, «суверенитедээ тон ехээр гээхэ ябадалда парламент ба бүхы ороноо оруулхань магадгүй». Энэ түбэгшөөлын ойлгосотой: договорой хүсэндөө орохотой хамта, Франци өөрынгөө армиие үнэндөө хинан ударидахаяа болижо, тэрэнь «европейскэ комиссариадай» мэдэлдэ дамжуулан үгтэхэ болоно. Тиихэдэ французска парламент бэшэ, харин тэрэл комиссариат Франциин зэбсэгтэ хүсэнүүдэй тоо, албанай болзор, сэрэгэй гаргаша һомололгонууд гэхэ мэтые тодорхойлхо байна.

«Европейскэ арми» гэдэгые байгуулха ябадал үүдхэгшэд — американска империалистнууд хадаа договор ратификацилан баталха ябадал буруушааһан французска арадай эсэргүүсэлгын угаа ехээр ургажа байһыень хараадаа абажа, Франциин зонхилхы бүлэг нюурнуудые улам ехээр хашана, шиидхэбэри гаргахыень баадхана. «Комба» газетын мэдээсэлһээ харахада, Франци хэрбээ удаарбал, США-һаа урьһа зээли абаха арга боломжоһоо хаһагдаха байна гэжэ американска сенатор Уайли занана. «Обороно тухайда һанаагаа табягүй байбал, германска экономико Франциие дэлхэйн рыногһээ түрижэ магад байна, «европейскэ арми» байгуулалсахаар шиидээгүй француудта энэ ушарые уридшалан һануулхада болохо» гэжэ американска биржевигүүдэй «Уоллстрит Джорнэл» газетэ сэхэ мэдүүлнэ.

Гэбэшье, Баруун Германиие дахин шэнээр зэбсэглэхэдэ ямар аюул тохёолдохоб гэжэ французска арад һайн ойлгоно. Тиимэһээ, үһөөгөө абаха зорилготой баруун-германска арми һэргээн байгуулха ябадалда эсэргүүсэһэн арадай тэмсэл үдэрһөө үдэртэ улам шангадан дэлгэрнэ.

«Европейскэ арми» байгуулха ябадалда французуудай тон дурагүйгөөр хандадаг байһан ушар шэбшэн бодожо үзэхыень зонхилхы дээдэ тушаалтай олон хүнүүдые баадхана. Жэшээнь, Франциин элитэ ехэ ажал-ябуулагшад Венсан Ориоль, Эдуард Эррио гэгшэд договор ратификацилан баталха тухай бодомжые дэмжэхэгүй байнабди гэжэ ойлгохоор хэлээ.

Тус договорые Национальна суглаан дээрэ зүбшэн хэлсэлгэ шанга арсалдаа үүсхэхэнь дамжагтүй. Вашингтонойхидой хүлеэдэг шиидхэбэриие американска политика баримталагшадай бэлэхэнээр абхуулхань хэр ааб даа. Тиимэ шиидхэбэриие французска арад яашье зүбшөөрхэгүй.

Американска агрессорнүүдэй ба тэдэнэй союзнигуудай хорото муухай түсэбүүд таһалдуулагдаха байха гэһэн этигэл найдабари немецкэ болон французска арадуудта Германиин коммунистическэ партиин Правлениин, Французска коммунистическэ партиин Центральна Комитедэй ба Германска Единэ Социалистическэ партиин зүгһөө хандаһан хамтын хандалга соо мэдүүлэгдэнэ. «Манай арадууд, — гэжэ тус хандалга доторнь хэлэгдэнэ,—боннско ба парижска договорнуудые мүнөө хүрэтэр ратификацилуулаагүй хадаа ехэ илалта туйлаа гээшэ. Эдэнэр өөрынгөө тэмсэлые улам шангадхан, тэдэ договорнуудые эсэслэн таһалдуулжа шадаха».

Шведскэ „нейтралитедэй“ саада тээнь

Нейтралитет сахинабди гэжэ Швециин зонхилхы бүлэг нюурнуудай соносходогойнь худал хуурмаг байһан тухайдань, энэ орон үнэндөө Хойто-атлантическа агрессивнэ блогтой улам эдэбхитэйгээр харилсадаг болоһон тухайдань гадаадын хэблэл һүүлэй үедэ анхарал ехээр хандуулдаг болонхой.

Швециин ба Холбоото Штадуудай хоорондо сэрэгэй нюуса хэлсээн баталагдаа, тэрэнэй ёһоор Швеци формальна талаараа Атлантическа блогто оронгүй байха болоно, теэд болото дээрээ тус блогой сэрэгэй түхеэрэлгэнүүдтэ хабаадаха юм гэжэ Стокгольмһоо дамжуулһан мэдээсэл һаяхан финскэ хэблэлдэ тунхаглагдаа. США хадаа зэбсэг ба сэрэгэй материалнуудые үгэжэ, шведскэ правительстводо «туһалхаар» найдуулна, энэнэйнь харюуда Швеци США-да гү, али США-гэй заабариин ёһоор баруун-европейскэ ондоо гүрэнүүдтэ стратегическэ түүхэй эд үгэхөөр өөрыгөө уялгална.

Энэ мэдээсэлые буруушааха гэжэ шведскэ хэблэл һэдэбэ, теэд тэрэнь бэрхэтэй хэрэг байшоо: баримтаһаа шанга юумэ байхагүй, хооһон хубхай үгөөр тэрээниие буруушаажа шадахагүйш. Атлантическа блогтой Швециин үнинэй холбоотой байһаниинь бүгэдэндэ мэдээжэ. Швеци хадаа «Маршаллай түсэбэй» организацида эдэбхитэйгээр хабаадалсаа, нүүрһэ ба булад ашаглаха европейскэ соведэй, европейскэ нэгэдэлэй гэшүүн юм, тэрэшэлэн агрессивнэ блогой гэшүүд болоһон Даниин, Норвегиин ба Исландиин хабаададаг хойто зүгэй соведтэ оронхой байна.

Швециин компартиин түрүүлэгшэ Хагберг һаядаа парламентда үгэ хэлэхэ зуураа, иигэжэ тэмдэглээ гэбэл: «Ороной мүнөөнэй зонхилхы, тэрэшэлэн финансова бүлэг нюурнууд атлантическа блогые идеологическа ба политическэ талаараа зүбшөөрнэ, бүхы хаба шадалаараа тус блогые дэмжэнэ... Швециин зэбсэглэлын атлантическа блогой оронуудай зэбсэглэлтэй улам адли болтогдоно: английска реактивна самолёдуудые, английска танкнуудые, американска радарна түхеэрэлгэ гэхэ мэтые Швеци худалдан абана».

Атлантическа блогто хабаадагшадтай хамта ябахые оролдон, Швециин зонхилхы бүлэг нюурнууд сэрэгэй бюджет бүри ехэ болгоно, яаралтайгаар зэбсэглэлгээ улам шангадхана, оронойнгоо национальна суверенитедые худалдахаар бэлэн байна.

Д. БОЧАРОВ.

Бухарестдэ шатарай уласхоорондын турнир боложо байна

БУХАРЕСТ, февралиин 17. (ТАСС). Шатарай уласхоорондын турнирай 15-дахи тур мүнөөдэр Бухарестдэ болобо. Турнирта түрүүлэн ябагша мастер Толуш (СССР) английска мастер Голомбегтэй наадажа, тэрэниие 50-дахи ябадалдаа шүүбэ. Гроссмейстер Петросян Рейхерые (Румыни) шүүбэ. Гроссмейстернүүд Смыслов ба Болеславский 18-дахи ябадалдаа тэнсээ.

Спасский (СССР) ба О'Келли (Бельги) гэгшэдэй парти хойшолуулагдаа. Милев (Болгари) Сливые (Польша) шүүбэ. Румынска шатаршад Троянеску, Ш. Сабо гэгшэд наадаад, Ш. Сабо шүүбэ.

Шайтар (Чехословаки) Штольц (Швеци), Чоколтя (Румыни) Филипп (Чехословаки) гэгшэд тэнсэбэ.

Гроссмейстер Л. Сабо (Венгри) Бардатай (Норвеги) наадаад, булюу байдалтай боложо, партинь хойшолуулагдаа. Рэдулеску (Румыни) Барца (Венгри) гэгшэдэй парти адли байдалтайгаар хойшолуулагдаба. 15-һаа 11 очкотой мастер Толуш, 10,5 очкотой гроссмейстер Петросян 15 турай һүүлээр түрүүлэн ябана.

КОРЕЙДЭХИ СОБЫТИНУУД

АРАДАЙ АРМИИН ГЛАВНА КОМАНДОВАНИИН МЭДЭЭСЭЛ

ПХЕНЬЯН, февралиин 18. (ТАСС). Корейскэ Арадай-Демократическа Республикын Арадай армиин Главна командовани февралиин 17-до иигэжэ мэдээсэбэ:

Корейскэ Арадай армиин соединенинүүд ба Хитадай арадай һайндуратанай частьнууд үнгэрһэн үдэр бүхы фронтнууд дээрэ американо-английска интервентнүүдтэ ба лисынмановска сэрэгүүдтэ эсэргүү хамгаалгын байлдаануудые хэбэ.

Мүнөөдэр Арадай армиин зенитнэ артиллери ба дайсанай самолёдуудые агнан буудагшад дайсанай 3 самолёт унагаагаа.

ПХЕНЬЯН, февралиин 19. (ТАСС). Корейскэ Арадай-Демократическэ Республикын Арадай армиин Главна командовани февралиин 18-да иигэжэ мэдээсэбэ:

Арадай армиин соединенинүүд ба Хитадай арадай һайндуратэнай частьнууд бүхы фронтнууд дээрэ американо-английска интервентнүүдтэ ба лисынмановска сэрэгүүдтэ эсэргүү хамгаалгын байлдаануудые хэбэ.

Мүнөөдэр дайсанай самолёдуудые агнан буудагшад дайсанай хоёр самолёт унагаагаа.

Американска сэрэгэй засагаархид Баруун Германида тиф үбшэ тарааһан гэмтэд мүн

ВЕНА, февралиин 14. (ТАСС). «Штутгартда болоһон тифэй нюуса» гэһэн гаршагтайгаар «Дер Абенд» гэжэ газетэ Штутгартһаа абтаһан мэдээсэл толилбо.

«Баден Вюртенберг гэжэ газар нютагта боложо байгаа, мүн Гессен гэжэ газар нютагай зарим хубида тараһан халдабарита тиф үбшэн американска эзэмдэгшэ сэрэгэй лагерьнуудһаа эхилэн гараа гэжэ Штутгартын городской захиргаанай нюурнуудһаа мэдээжэ болобо.

Штутгартын дэргэдэхи газарнуудта түсхай даалгабари дүүргэжэ байһан американска соединенинүүдтэ тиф үбшэн түрүүлэн дэлгэрээ гэжэ Штутгарт городой элүүрые хамгаалгын таһагай албахаагшад шэнжэлэн тодорхойлоо. Американска бактериологическа лабораторинуудай нэгэн соо эмүүдтэ болгоомжогүйгөөр хандаһан ябадалаар энэ үбшэн тайлбарилагдана гэжэ мэдээсэнэ.

Штутгартын райондо байдаг американска түсхай эмхи зургаанда хүдэлмэрилдэг немецүүдэй нэгэн энэ эмхи зургаан Европодо дай хэхэ бактериологическа эдэбхитэй хэрэгсэлые шэнжэлхэ хүдэлмэри гол түлэб хэдэг юм гэжэ баталан хэлээ.

Американска сэрэгэй засагаархид хадаа халдабарита тиф үбшэнэй бии болоһон тушаа шэнжэлгэ хэһэн тухай бүхы материалнуудые городой элүүрые хамгаалгын таһагта бултыень хуряан абаха гэһэн эрид шанга захиралтые Штутгарт городой захиргаанда үгэбэ. Бактериологическа дай хэхэ гэһэн американска бэлэдхэл тухай хэлэһэн немецүүд американска сэрэгэй полициар арестовалагдаа».

Бирманска сэрэгүүдэй ба чанкайшистска бандидуудай хоорондо тулалдаан болоно

ЛОНДОН, февралиин 17. (ТАСС). Рангунһаа Рейтер агентствын корреспондентын мэдээсэһэнэй ёһоор, бирманскэ сэрэгүүд бирмано-хитадай хилэ дээрэ байдаг Мусе гэжэ погранична городые эзэлхэ гэһэн чанкайшистска сэрэгүүдэй һэдэлгые гэдэргэнь сохёо гэжэ Бирмын сэрэгэй министерство соносхобо. Февралиин 14-дэ болоһон байлдаанай үедэ бирманскэ сэрэгүүд чанкайшистска 60 бандидуудые алажа, олон хүниие шархатуулаа гэжэ мэдээсэл соонь хэлэгдэнэ.

Финскэ офицернүүд американска армида алба хэнэ

ОСЛО, февралиин 17. (ТАСС). «Афтенпостен» газетэ өөрынгөө нью-йоркско корреспондентын мэдээсэл толилбо. 1939—1940 онуудта Советскэ Союзда эсэргүү дайнда хабаадаһан финскэ офицернүүд Арктикын условинуудта дайлалдаха ябадалда американска сэрэгүүдые бэлэдхэхэ талаар ехэ үүргэ дүүргэнэ гэжэ тэрээн соонь хэлэгдэнэ. Мүнөө Нью-Йорк штадай хойто талада үбэлэй маневрнууд хэгдэнэ, тэдээндэ 24 мянган солдадууд хабаадажа байна гэжэ мэдээсэл соонь хэлэгдэнэ. Финскэ сэрэгэй академи дүүргэһэн полковник Алпо Марттинен ба майор Эркки Лахленперя американска сэрэгүүдые һургадаг финскэ офицернүүдэй дунда байлсана.

Советскэ конькишадай гайхамшагта илалта

Олег Гончаренко дэлхэйн чемпионой нэрэзэргэдэ хүртэ...

ХЕЛЬСИНКИ, февралиин 15. (ТАСС). Конькигаар түргөөр ябаха талаар дэлхэйн түрүү һуури эзэлхын түлөө мүрысөөн мүнөөдэр Хельсинкидэ олимпийскэ стадион дээрэ үргэлжэлбэ. Энэ үдэр 1500 ба 10000 метр зайтай газарта урилдаан болобо.

1500 метрын урилдаанда нэгэдэхи һуури Шилков (СССР), хоёрдохи—Гончаренко (СССР), гурбадахи һуури Ван Дер Воорт (Голланди) эзэлбэ.

5000 метрын урилдаанда түрүүшын 12 һуури эзэлһэн конькишад 10000 метрын зайтай газарта урилдаба. Советскэ конькишад Гончаренко, Шилков ба Сахаров гэгшэд тэрээндэ хабаадаа.

Дэлхэйн чемпионой хүндэтэ нэрэзэргэ абаһан Гончаренкын толомо илалтые стадион дээрэ ... мянган хүн халуунаар амаршал... Тэрэ хадаа конькигаар түрг... ябалгын гайхамшагта жэшээ, ... ветскэ спортын булюу һайн бай... харуулаа.

Дүрбэн урилдаанай һүүл... Гончаренко 193.143 очкотой, Ш... ков—194.508 очкотой болобо.

Һүүлшын урилдаанай һүүл... мүрысөөнэй главна судья Думк... мүрысөөндэ илаһан Олег Гончар... кодэ чемпионой лаврово вено... үмэдхэхэдэнь олон мянган зон ... рээниие ехээр амаршалба. ... ветскэ Союзай Гимн ханхина... Конькигаар түргөөр ябаха тала... 1953 ондо дэлхэйн чемпион б... һон Гончаренко стадиониие той... конькигаар хүндэлэлэй ёһоной ха... тиралга хэбэ.

Колхознигуудай шатарай турнир дүүрэбэ

Д. Эрдынеев—колхознигуудай дунда республикын чемпион

БМАССР-эй колхознигуудай 5-дахи шатарай турнирта урда урданайхиһаа бэрхэ шатаршад сугларжа, шанга гэгшын тэмсэл болобо.

Тус мүрысөөндэ эхинһээ абаад түрүүшын һуури эзэлжэ ябаһан 65 наһатай Д. Эрдынеев (Яруна) бүхы партинуудаа бэрхээр наадаба. Тэрэ хадаа 6-дахи уулзалгада Полусуровтай наадахадаа муу байдалда оробошье, һайн ябадал олэжо, тэнсэһэн байха юм.

Ринчинов Ткачтай наадажа шүүгээ. Гуменный Гармаевые, Малакшинов Аюровые илаба.

7-дохи турта республикын чемпион Ринчинов Гармаевтай наадаа. Тэрэнь 2 часай туршада 40 ябадал хээгүй дээрэһээ шүүгдэһэндэ тоологдобо. Д. Эрдынеев Ткачые, Полусуров Малакшиновые, Гуменный, Аютовые шүүһэн байна.

8-дахи уулзалгада Д. Эрды... Гармаевые хүнгэхэнөөр шүүж... хёо. Ткач Малакшиновта, Аю... Полусуровта, Ринчинов Аюто... алдаба.

Һүүлшын 9-дэхи уулзалгада ... Эрдынеев Аютовые илажа, ... һуури эзэлһэн, шатараар 1953 ... республикын чемпионой хүнд... нэрэзэргэ абаһан байна. Ринчи... Гуменный гэгшэдэ шүүгдэхэ бо... шоһон партияа аршалхын тула ... ды оролдобошье, юушье хэжэ ... дабагүй. Малакшинов Гармае... Ткач Аюровые шүүбэ.

Д. Эрдынеев 8-һаа 7 очко, Гу... ный—6, Ринчинов —5,5, Малак... нов—5, Полусуров —4,5, Ткач ... тов хоёр 3-3, Гармаев — 2 ... абаһан байна.

А. Игумно...

Физкультурнигууд-агитаторнууд

Физкультура ба спортын Улан-Удын городской комитедэй шиидхэбэриин ёһоор, городой һайндуранай спортивна обществонууд ба физкультурын коллективүүдтэ ажалшадай депутадуудай нютагай Советүүдтэ һунгаха һунгалтануудта зорюулагдаһан агитационно бригаданууд эмхидхэгдэжэ, республикын аймагуудта эльгээгдэһэн байна.

Хэдэн арбаад саһашад ба мотоциклистнуудһаа бүридэһэн эдэ бригаданууд 7 хоногой туршада 60 шахуу колхоз, малай фермэнүүд болон МТС-үүдээр ябажа ерэбэ. Эдэ агитаторнууд болохоёо байгаа һунгуули тухай, коммунизмын агууехэ барилганууд, байгаалиие хубилгаха талаар хэгдэжэ байгаа хүдэлмэринүүд, СССР-тэ физическэ культура ба спортые хүгжөөхэ тушаа асуудалнуудаар хөөрэлдөөнүүдые үнгэргэһэн, «Дайшалхы хуудаһануудые» гаргалсаһан, политическэ литература тарааһан ба агитационно плакадуудые абаашажа үгэһэн байна.

«Медик», «Динамо», «Урож... «Буревестник» обществонуудай, ... публиканска мотоклубай ... ДОСААФ-ай мотоциклистну... агитколлективүүд тус хүдэлмэр... эдэбхитэйгээр хабаадалсаба. Аги... ционно-аяншалгада гарагшад ... оной февралиин 15-да У... Удэдээ бусажа ерэһэн байна.

* * *

Январиин 29-һөө февралиин ... болотор залуу һунгагшадта зор... лагдажа үнгэргэгдэһэн вечер... дээрэ городой эрхим гимнастну... боксёрнууд выступленинүүдые ... Иимэ вечернүүд мяха-консер... комбинадта, паровозо-вагонно ... машина бүтээлгын заводу... ФЗО-гэй № 7 һургуулида боло... байна.

Мүн хэдэ хэдэн предприяти... дай коллективүүдтэ спортивна т... дээрэ лекцинүүд уншагдаба.

Ю. Кальд...

Редакторай, орлогш...
Д. Л. ЛОБСАНО...

Республикын уранзохёолшодой Союз БМАССР-эй ССП-гэй правлениин түрүүлэгшэ Цэдэн Галсанович Галсановта тэрэнэй инаг хайрата эхэ

Хандама ЭРДЫНЕЕВНАГАЙ

наһа бараһантай дашарамдуулан гүнзэгы гашуудалаа мэдүүлнэ.

БМАССР-эй уранзохёолшодой Союзай правлени.

Адрес редакции: г. Улан-Удэ, ул. Ленина, 26. Телефоны редакции: редактора—23, заместителя редактора—7-35, отв. секретаря—3-23. Отделов: партийной жизни, сельского хозяйства —10-17, пропаганды и переводов—6-84, культуры и быта, промышленности—4-52, мест. информации и писем —11-05. Для междугородных переговоров —16.

Н—00476. Типография Управления по делам полиграфической промышленности, издательств и книжной торговли при Совете Министров БМАССР. Тираж 10.000